

ALAVIESKAN KUNTA

TALOUSARVIO 2026 TALOUSSUUNNITELMA 2027 – 2028

Kunnanhallitus 2.12.2025

Kunnanvaltuusto 9.12.2025

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUSARVION YLEISPERUSTEET	1
Kunnan strategiset tavoitteet	1
Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta	2
Taloudelliset lähtökohdat	3
Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen	8
Vuoden 2025 talousarvioon vaikuttavat tekijät	9
Talousarvion sitovuus	10
Tilivelvollisuus	10
Talousarvion ja taloussuunnitelman tasapainotus	10
Talousarvion tuotot	11
Talousarvion kulut	16
Sisäiset erät	17
Konserniyhteisöt	18
Toimintaympäristö	19
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	23
HALLINTOPALVELUT	27
Vaalit	27
Tilintarkastus	27
Kunnanvaltuusto	28
Kunnanhallitus	29
Hallintopalvelut	30
Osallistava budjetointi	31
Hankkeet hallinto	32
Henkilöstöpalvelut	32
ELINVOIMAPALVELUT	34
Elinkeinojen kehittäminen	34
Työllisyyspalvelut	35
Joukkoliikenne	36
Kotouttaminen	37
Maaseutupalvelut	37
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT	40
Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinto	40
Varhaiskasvatus	41
Esi- ja perusopetuksen arvot sekä iltapäivätoiminta	44
Kansalaisopisto	49
Musiikkiopisto	51
Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen	53
Kirjastopalvelut	55

Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut	57
Museo	59
Kulttuuripalvelut	60
Liikuntapalvelut	61
Ennalta ehkäisevä päihdetyö	63
Erillisrahoitukset ja hankkeet	64
TEKNISET PALVELUT	66
Teknisen toimen hallinto, kaavoitus ja tapahtumat	66
Kuntatekniikan palvelut	67
Liikenneväylät	68
Viranomaispalvelut	69
Tilapalvelut	70
Vesihuolto	72
INVESTOINTIOSA	74
TULOSLASKELMAOSA	79
RAHOITUSOSA	81
TULOSLASKELMA	88
Luottamushenkilöiden palkkiot	
Talousarviokortti – Alavieskan Asunnot Oy	
Talousarviokortti – Alavieskan Kehityskeskus Oy	

Talousarvion yleisperusteet

Kunnan strategiset tavoitteet

Alavieskan kuntastrategia 2026-2030

Alavieskan kunnan strategia vuosille 2026–2030 hyväksytään valtuustossa 9.12.2025. Strategiassa valtuustokauden tavoitteiksi on määriteltä seuraavat:

1. Asukasviihtyisyys ja hyvinvointi
Asukasviihtyisyyden osalta painopisteinä ovat kunnan monipuoliset vapaa-aika- ja liikunta-palvelut, lähipalvelut, kriisivalmiuden parantaminen, varautuminen, palvelujen saavutetta-vuus, yhteistyö kolmannen ja neljännen sektorin kanssa, osallisuuden vahvistaminen: kunta-laiskyselyt ja laadukas viestintä.
2. Palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
Alavieskan kunnan tavoitteina ovat palvelujen resurssien varmistaminen ja oikea kohdenta-minen, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen laadun varmistaminen, nuorison tarpei-den huomiointi, Työikäisten ja varttuneiden tarpeiden huomiointi, vapaa-aika- ja kulttuuripal-velutarjontaa kaikille kuntalaisille, monipuoliset liikuntapalvelut, infrausta ja rakennetusta omaisuudesta huolehtiminen.
3. Erinomainen elinvoimainen Alavieska
Tavoitteena on vuokra-asuntojen tarjoaminen erilaisille ikäryhmille, joustava kaavoitus, brän-däys ja viestintä, tilusrakenteen parantaminen, yrittäjyyden monipuolinen edistäminen, pa-nostaminen asumiseen ja viihtyvyyteen, maatalouden arvostaminen ja edellytysten turvaa-minen.

4. Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö

Johdonmukainen kehittäminen ja johtaminen, henkilöstön kouluttaminen, henkilöstöresursien varmistaminen, henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen.

Kunnan toimintaa ohjaavat arvot

- Turvallisuus
- Asukasystävällisyys
- Maaseutu ja ympäristö
- Hyvinvointi
- Elinvoima

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Taloudelliset lähtökohdat

Maailmantalous

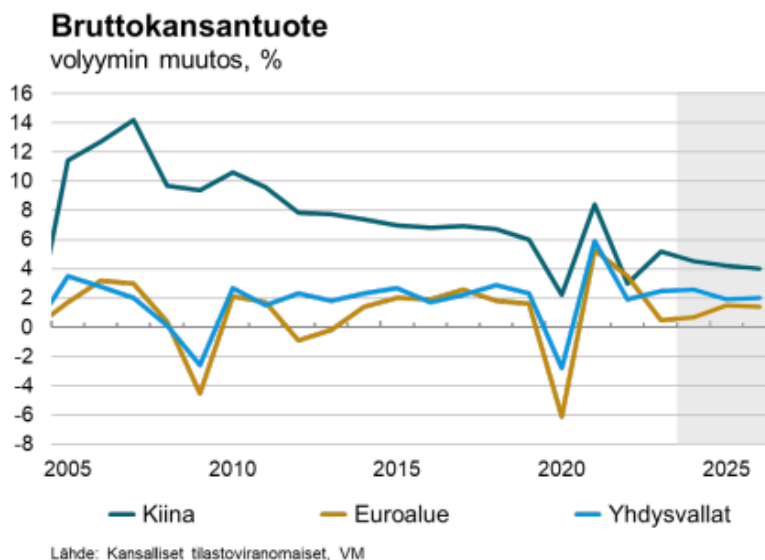
Näkymät ovat varovaisen myönteiset, vaikka epävarmuus leijuu yhä maailmantalouden yllä. Euroopassa talouskasvu elpyy inflaation hidastuessa ja mittavien investointien tukemana. Yhdysvaltojen näkymät ovat heikommalla epävarmassa ympäristössä. Kiinassa pyritään kohentamaan kotimaista kulusta ja uudelleensuuntaamaan vientiä. Maailman tavarakaupan kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullipolitiikka, mutta kasvu elpyy etenkin nousevien talouksien vetämänä.

Yhdysvaltojen aiheuttamat kaupan jännitteet vaikuttavat monella tavalla maailmantalouden näkymiin. Vaikka epävarmuus tulleista on osin vähentynyt saavutettujen sopimusten myötä, se ei ole kokonaan hävinnyt. Yhdysvaltojen asettamat tullit haittaavat maailman tavarakauppaa ja aiheuttavat kustannusten nousua yrityksille ja hintojen nousua kuluttajille. Samaan aikaan geopolittiset jännitteet aiheuttavat levottomuutta, joskin niiden markkinavaikutukset ovat viime kuukausina olleet vaihtelevia. Maailmantalous kasvaa 2,9 prosenttia 2025, ja kasvu kiihtyy kolmeen prosenttiin 2026 pitkälti Euroopan vetämänä.

Euroalueen kasvu on kiihtynyt loppuvuonna 2024 ja alkuvuonna 2025 reaalityulojen kasvaessa ja yksityisen kulutuksen elvyttyä. Lisäksi erityisesti eteläisen Euroopan kasvua on tukenut EU:n mittava NextGenerationEU -elvytyspaketti ja Espanjan osalta laajamittainen maahanmuutto Etelä-Amerikasta. Teollisuuden näkymät ovat aiempaa myönteisimpiä etenkin Saksan ilmoittamien suurten infrastruktuuri- ja puolustusinvestointien tukemana. Puolustusteollisuuden näkymät ovatkin kohentuneet kautta maanosan kireässä geopolittisessä tilanteessa. Vahva euro ja Yhdysvaltojen asettamat tullit vaikeuttavat kuitenkin vientiä Yhdysvaltoihin. EU-USA tulli- ja investointisopimus hälvensi epävarmuutta, joskin sopimuksen toteutuminen kaikilta osin ei ole taattu. Euroalueen kasvu elpyy 1,1 prosenttiin 2025 ja edelleen 1,3 prosenttiin 2026.

Yhdysvalloissa pitkään potentiaalin yläpuolella ollut talouskasvu hidastuu 1,8 prosenttiin 2025 ja edelleen 1,6 prosenttiin 2026 yksityisen kulutuksen heiketessä. Investointien ja yksityisen kulutuksen näkymiä varjostaa epävarmuus talouspolitiikan suunnasta ja tullien vaikutukset. Tullit ovat keskimäärin korkeimmalla tasolla sitten 1930-luvun.

Lähde: Valtiovarainministeriö (VM), Taloudellinen katsaus syyskuu 2025

Suomen talous

Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouden epävarmuus on kuitenkin kotimaassa ohjannut toistaiseksi lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla. Suurelta osin investointeihin liittyi myös viime vuoden talouskasvun tarkentuminen tilastoissa. Odotusten ja ennakkotietojen vastaisesti Suomen talous ei enää supistunutkaan viime vuonna, vaan kasvoi 0,4 prosenttia.

Talouskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit. Talouskasvun kannalta on suotuisaa, että EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja tehdyt tullisopimukset joka tapauksessa vähentävät epävarmuutta. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin. Vuonna 2025 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,0 prosenttia, 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun alkuvuoden aikana. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta lähtien. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,4 prosenttia työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrä kasvaa ja työttömyys laskee 9,0 prosenttiin. Myös vuonna 2027 työllisyyden kasvu jatkuu ja työllisyysaste (20–64-vuotiaat) nousee 77,3 prosenttiin.

Heikosta työllisyystilanteesta huolimatta työvoiman määrä on kasvanut viime vuosina reippaasti ja alkuvuonna työvoiman määrä on kääntynyt uudelleen kasvuun. Työmarkkinoilla on paljon tilaa työllisyyden kasvulle. Työvoiman määrää lisäävät hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto. Vaisun kysynnän takia työvoiman määrän kasvu on toistaiseksi näkynyt kuitenkin ennen muuta työttömyyden nousuna.

Kokonaistuotanto kääntyi uudestaan hienoiseen kasvuun viime vuonna. Koko talouden arvonlisäys oli 0,3 prosenttia edellisvuotta suurempi, sillä teollisuuden tuotanto lisääntyi jo toista vuotta peräkkäin. Tammi-kesäkuussa 2025 teollisuustuotannon kasvu on jatkunut ja myös alkutuotanto on kääntynyt kasvuun. Palveluiden arvonlisäys sen sijaan supistui alkuvuonna samoin kuin rakennustuotanto.

Talouden tuottavuuskehitys on ollut heikkoa viime vuosina. Vuosina 2021–2024 arvonlisäys työtuntia kohti pysyi keskimäärin muuttumattomana. Erityisesti rakentamisen ja teollisuuden aloilla tuottavuus keskimäärin heikkeni ja palvelualoilla hieman koheni. Vuosina 2025–2027 tuottavuuden arvioidaan kasvavan keskimäärin noin prosentin vuodessa, kun talouskasvu käynnistyy. Tuottavuuden odotetaan kohenevan kaikilla päätoimialoilla.

Kokonaistuotannon kasvu nopeutuu vuonna 2025. Teollisuustuotanto hyöttyy uusien tilausten elpymisestä, ja alkutuotanto on lisääntynyt jo vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Palvelualojen tuotantoa tukevat kasvavat reaaliansiot sekä muiden toimialojen piristyminen. Rakentamisen kuusi vuotta jatkunut tuotannon lasku on päättymässä, mutta toimialan tuotanto ei kasva vielä heikon asuntotuotannon vuoksi tänä vuonna. Kokonaistuotanto kasvaa vuonna 2025 yhteensä 0,8 prosenttia. Kasvu on laajapohjaista, sillä rakentamista lukuun ottamatta päätoimialojen tuotannon ennustetaan lisääntyvän. Vuonna 2026 rakentaminen nousee keskeiseksi talouskasvun vauhdittajaksi, kun matalammat korot ja koheneva luottamus lisäävät alan kysyntää. Myös palvelujen tuotanto kasvaa nopeammin

palkkojen nousun ansiosta. Sekä vuonna 2026 että 2027 kokonaistuotannon kasvuvauhdiksi arvioidaan noin 1,5 prosenttia vuodessa, mikä ylittää niukasti 2000-luvun keskimääräisen kasvuvauhdin.

Metsäteollisuuden kehitys vuoden 2025 toisella neljänneksellä oli vaihtelevaa. Kehitykseen vaikuttivat korkea puun hinta sekä vaihteleva ja epävakaa markkinakysyntä. Metsäteollisuuden arvonlisäyksen yläosteinen kehitys on kuitenkin jatkunut jo puolentoista vuoden ajan, jatkaen nousuaan keväällä. Viime vuoden aikana metsäteollisuudessa tuotanto kasvoi teollisuuden aloista eniten 3,3 prosenttia, vaikka metsäteollisuuden liikevaihdon heikko kehitys on jatkunut jo pidempään.

Suomen ulkomaankaupan näkymät ovat vahvistuneet, kun epävarmuutta vähentänyt EU:n ja Yhdysvaltojen poliittisen tason tullisopimus on kohentanut viennin kasvunäkymiä. Viennin kasvu pysyy kuitenkin kuluvana vuonna maltillisena, ja vauhdittuu vasta ennustejakson lopulla. Tuonti kasvaa ennustejaksolla voimakkaasti suurten investointien myötä, ja vaihtotase pysyttelee lähellä tasapainoa lievästi alijäämäisenä.

Inflaation hiipumisesta ja laskevista lainakoroista huolimatta kotitaloudet ovat olleet varovaisia lisäämään kulutustaan. Heikko työllisyystilanne painaa kuluttajien luottamusta, mutta kertyneitä säästöjä aletaan vähitellen purkamaan ja yksityinen kulutus kääntyy kasvuun vuonna 2025. Yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu vuonna 2026 kotitalouksien reaalityulojen nousun myötä, ja kulutus kasvaa vajaan kahden prosentin vauhdilla myös vuonna 2027 säästämisasteen laskiessa

Valtiovarainministeriön arvio keskeisistä talouden ennusteluvuista:

	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Bruttokansantuote, arvo, mrd. euroa	273	276	285	295	307
Bruttokansantuotteen hinta, muutos, %	3,5	0,7	2,0	2,2	2,4
Palvelut, volyymin muutos, %	0,6	0,0	0,3	0,9	1,4
Koko teollisuus, volyymin muutos, %	1,6	3,9	2,6	1,8	1,6
Työn tuottavuus, muutos, %	-0,3	1,2	1,8	0,7	0,4
Työlliset, muutos, %	0,3	-1,0	-0,3	0,8	1,3
Työllisyysaste (20–64-vuotiaat), %	77,9	76,7	76,2	76,5	77,3
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	9,4	9,0	8,4
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9
Ansiotasoindeksi, muutos, %	4,2	3,1	3,0	3,6	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	-2,2	-0,1	-1,0	-1,0	-1,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	-0,8	0,0	-0,3	-0,4	-0,4
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	3,4	3,6	2,1	1,8	2,0

Lähde: Valtiovarainministeriö (VM), Taloudellinen katsaus syyskuu 2025

Kuntatalous

Pääministeri Orpon hallituksen linjaamien toimenpiteiden yhteisvaikutus heikentää kuntataloutta noin 170 milj. eurolla vuonna 2026 vuoteen 2025 verrattuna. Vuoden 2026 talousarvioesityksessä kuntataloutta heikentävät erilaiset valtiontalouden sopeutustoimet.

Kuntatalouden näkymät pysyvät heikkoina myös vuonna 2026. Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia selvästi. Vuonna 2025 työvoimakustannukset nousevat sopimuskorotusten vuoksi noin 2,8 prosenttia, vuonna 2026 3,2 prosenttia ja

vuonna 2027 nousu kiihtyy 3,9 prosenttiin. Tämä kehitys lisää kustannuspaineita palveluvaltaisella kuntasektorilla, jossa henkilöstömenojen osuus on suuri. Kunta-alan palkankorotukset koostuvat perusratkaisun lisäksi palkkausjärjestelmien kehittämisohjelmasta, mikä nostaa alan palkankorotukset yleistä linjaa suuremmaksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksien nuste vuodelle 2026 on 3,5 prosenttia ja vuosille 2027–2029 keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa.

Vaikka verotulojen odotetaan kasvavan reippaasti vuonna 2026 suhdannetilanteen kohentuessa, kuntatalouden tulojen kehitystä hidastavat valtionapuihin kohdennetut vähennykset. Lisäksi sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleenneuvottelut uhkaavat heikentää kuntien saamia vuokratuloja. Tulojen ja menojen epätasapaino syvenee, sillä vuosikatteen eivät riitä kattamaan nettoinvestointeja ja toiminnan ja investointien rahavirta painuu painelaskelmassa -1,4 miljardiin euroon vuonna 2026 ja edelleen -1,5 mrd. euroon vuonna 2027. Epätasapaino helpottuu hieman vuonna 2028, kun hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuuteen ja sote-uudistuksen määräaikaiset vähennykset koskien vuoden 2023 valtionosuuksia poistuvat. Toiminnan ja investointien rahavirta jää kuitenkin vuonna 2028 noin 1,2 miljardia ja vuonna 2029 1,0 miljardia negatiiviseksi. Negatiiviset toiminnan ja investointien rahavirrat näkyvät kuntatalouden lainakannan kehityksessä, joka uhkaa kasvaa 26,5 mrd. euroon vuonna 2029.

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakokoryhmittäin. Kuntatalouden tarkastelujaksolla vuoteen 2029 saakka on epätasapaino tulojen ja menojen välillä. Tarkastelukauden loppua kohden mentäessä tilanne kääntyy kohti tasapainoa Manner-Suomen tasolla, kun pääministeri Orpon hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuudessa ja sote-uudistuksen määräaikaiset vähennykset koskien vuoden 2023 valtionosuuksia poistuvat.

Laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine kasvaa kaikissa kuntakokoryhmissä tarkastelujakson alussa, mutta maltillistuu vuoteen 2029 mentäessä. Isoimmat korotuspaineet kohdistuvat painelaskelman perusteella vuosiin 2026 ja 2027 ja koskevat kaikkia kuntakokoryhmiä. Korotuspaine kasvaa lähivuosina erityisesti väestöään menettävissä ja vanhemman väestön kunnissa, joissa veroprosentit ovat pääsääntöisesti jo nyt valtakunnallista keskitasoa korkeammat. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä.

Kehyskauden loppua kohden mentäessä kaikkien kuntakokoryhmien toiminnan ja investointien rahavirta painuu negatiiviseksi, noin -163 euroa asukasta kohden koko maan tasolla. Kuntaryhmien välillä on kuitenkin suuria eroja. Heikkenevää toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkastelupe-riodilla selittävät merkittävältä osin nettoinvestointien pysyminen korkealla tasolla erityisesti suurissa kaupungeissa sekä valtionosuuteen tehtävät leikkaukset.

Vuonna 2025 negatiivisen vuosikatteen kuntia on arvion mukaan seitsemän, mikä on hieman vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa kuitenkin merkittävästi ensi vuodesta alkaen. Näistä suurin osa on alle 2 000 asukkaan kuntia.

Kuntatalouden kestävyyyteen vaikuttavat jatkossa yhä enemmän kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta vaativat samanaikaisesti rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omia sopeutustoimia ja tiukkaa menokuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava kuntien tulorahoitukseen. Samalla tulopohjan vahvistaminen voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityisesti kunnallisverotuksessa.

Kuntatalouden kehitysarvion pohjalla olevaan kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyy paljon riskejä. Suhdanteiden vaikutus välittyy verotulojen ja työttömyyskehityksen kautta kuntatalouteen. Kuntatalouden menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Lähde: Valtiovarainministeriö (VM), Kuntatalousohjelma vuodelle 2026. Syksy 2025.

Valtiovarainministeriön kuntatalouden kehitysarvio vuoteen 2029:

Tuloksen muodostuminen	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. Toimintakate	-14,3	-15,4	-16,2	-16,6	-17,1	-17,5
2. Verotulot	14,1	14,1	14,8	15,4	16,0	16,6
3. Valtionosuudet, käyttötalous	3,4	4,1	4,2	4,2	4,5	4,7
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
5. Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
6. Poistot	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Tilikauden tulos	1,1	0,4	0,1	0,0	0,4	0,7
Rahoitus						
9. Vuosikate	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
10. Satunnaiset erät	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
12. Tulorahoitus, netto	3,5	3,0	2,7	2,7	3,3	3,7
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4,8	-4,9	-5,1	-5,2	-5,4	-5,6
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
15. Investoinnit, netto	-3,9	-4,0	-4,2	-4,2	-4,5	-4,7
16. Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,4	-1,1	-1,4	-1,5	-1,2	-1,0
17. Lainakanta	20,5	21,5	22,9	24,4	25,6	26,5
18. Kassavarat	6,5	6,3	6,1	5,9	5,6	5,4
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	14,0	15,2	16,9	18,6	19,9	21,1

Alavieskan vuoden 2025 talousarvion toteutuminen

Alavieskan talouden keskeiset haasteet ovat asukasluvun lasku ja käyttötalouden kulujen ja investointimenojen suhde käytettävissä olevaan tulorahoitukseen. Keskeisenä tavoitteena tulevalle talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on asukasluvun kääntäminen kasvuun ja kunnan vetovoimaisuuden lisääminen. Tavoitteeseen pyritään kehittämällä asumisvaihtoehtoja sekä kunnan näkyvyyttä ja mahdollistamalla yritystoiminnan kehittäminen alueella.

Alavieskan kunnan v:n 2025 toteutuma tammi-syyskuulta osoittaa vuosikatteen olevan positiivinen n. 0,888 milj. euroa. Toimintatuotot ja -kulut ovat pysyneet talousarvion mukaisina.

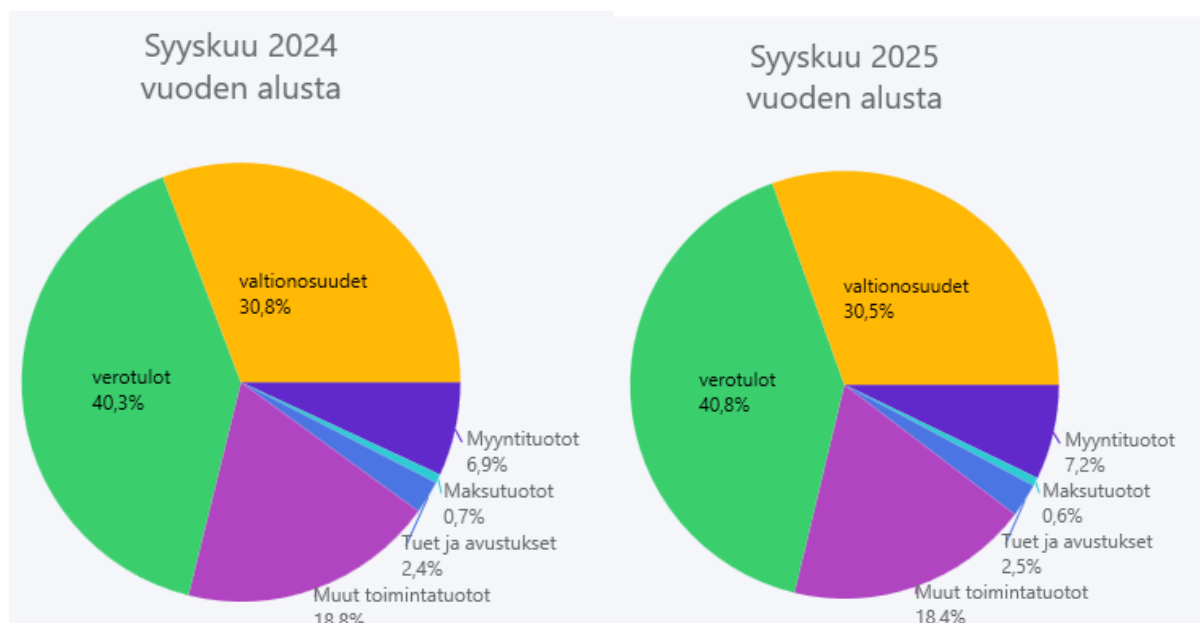
Valtionosuuksia ja verotuloja on tammi-lokakuussa tilitetty kunnalle talousarvion mukaisesti.

Taseessa on kertynyttä ylijäämää edellisiltä tilikausilta 6,24 milj. euroa.

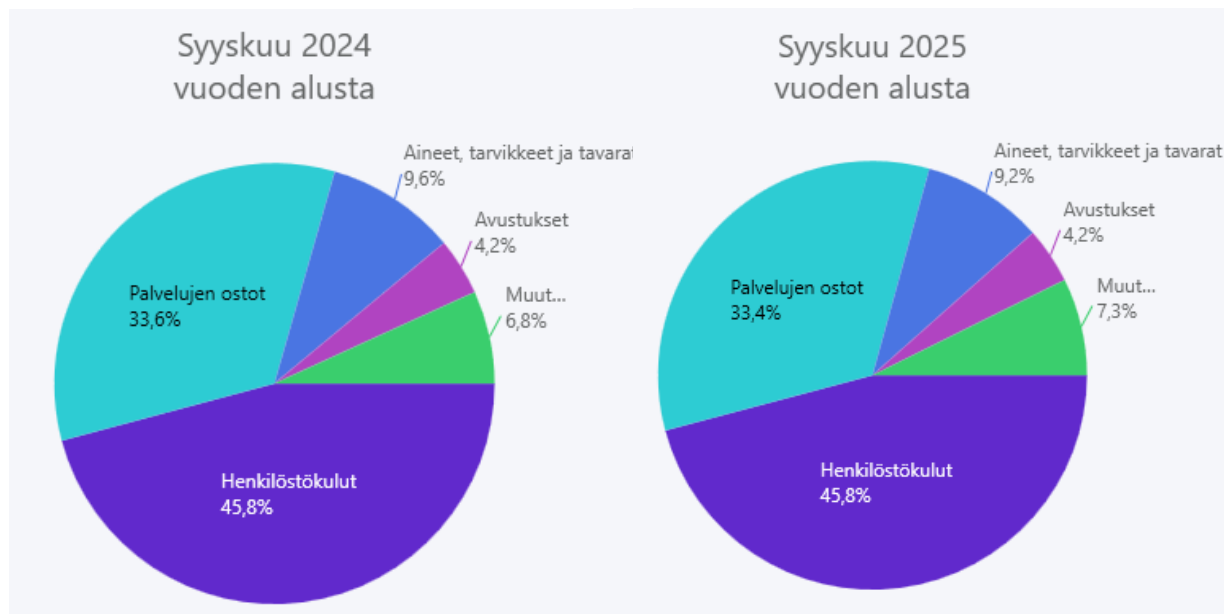
Kunnan verotulokertymä ja valtionosuudet 9/2025:

	TOT.KUM. 9 2024	TA 2025	TOT.KUM. 9 2025	Toteuma-%
5000 Kunnan tulovero	2 749 358	3 886 000	2 918 500	75,1 %
5100 Kiinteistövero	659 371	826 000	719 490	87,1 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	179 289	225 000	194 848	86,6 %
Verotulot	3 588 017	4 937 000	3 832 838	77,6 %
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	1 421 140	2 168 679	1 635 771	75,4 %
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	1 276 443	1 775 889	1 321 101	74,4 %
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-352 305	-461 572	-361 476	78,3 %
5890 Verotulomenetysten kompensointi	393 543	339 768	268 119	78,9 %
Valtionosuudet	2 738 821	3 822 764	2 863 515	74,9 %

Kunnan tulojakauma 2024 ja 2025:

Kunnan kulujakauma 2024 ja 2025:

Vuoden 2026 talousarvioon vaikuttavat tekijät

Vuoden 2025 aikana tapahtuvia monia merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat kunnan toimintaan:

- Terveyskeskuksen, kotisairaanhoidon ja Omavieskan vuokrasopimukset ovat voimassa määräaikaikaisena vuoden 2028 loppuun asti. Vuoden 2025 aikana terveyskeskuksen palvelut ovat vähentyneet. Tällä voi olla vaikutuksia kunnan elinvoimaan. Paloaseman ja toimintakeskuksen vuokratilat ovat voimassa toistaiseksi, mutta sopimuksissa on 12 kk:n irtisanomismahdollisuus.
- Kunnanvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2024 Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Kaava on saanut lainvoiman syyskuussa 2025. Toteutuessaan kaava mahdollistaa 9 tuulivoimalan rakentamisen. Syyskuussa 2025 valtuusto hyväksyi Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Kaava on saanut lainvoiman lokakuussa 2025. Toteutuessaan kaava mahdollistaa 19 tuulivoimalan rakentamisen. Mahdollisia kiinteistöveroja ei ole arvioitu taloussuunnitelmakaudelle.
- Lakisääteisten työvoima- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa. Alavieskan kunta kuuluu Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi muodostavat yhdessä YKN-työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Ylivieska. Kunnille siirtyi rahoitusvastuu, joka on osittain valtionosuuksilla katettu, mutta ei täysin kustannusneutraali. Jos työttömyys pysyy korkeana, kustannukset kasvavat ja talouspaineet lisääntyvät. Tämä kokonaisuus voi heikentää kunnan talouden tasapainoa.

Kunnan vuodelle 2026 ennakoitujen merkittävimmät tuloerät muodostuvat valtionosuuksista (3,77 milj.€), verotuloista (5,10 milj.€) ja toimintatuotoista (2,20 milj.€). Käyttökuluista merkittävimmät ovat palvelujen ostot (3,84 milj.€) ja henkilöstömenot (5,23 milj.€).

Kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2026 on 9,3 % (9,3 % vuonna 2025).

Talousarvion sitovuus

Käyttötalous:

Valtuustoon nähden määrärahat ovat hallinnonaloittain sitovia seuraavasti:

- hallintopalvelut, nettomääräraha
- elinvoimapalvelut, nettomääräraha
- sivistys- ja hyvinvointipalvelut, nettomääräraha
- tekniset palvelut, nettomääräraha

Investoinnit:

Valtuustoon nähden määrärahat ovat sitovia seuraavasti:

- kunnanhallitus, kiinteä omaisuus, nettomääräraha
- kunnanhallitus, irtain käyttöomaisuus, nettomääräraha
- tekninen lautakunta, muut rakennusinvestoinnit, nettomääräraha
- tekninen lautakunta, julkinen käyttöomaisuus, nettomääräraha
- tekninen lautakunta, vesilaitos, nettomääräraha

Tuloslaskelma: Valtuusto päättää määrärahoista ja tuloarvioista tuloslaskelmassa toimintakatteen jälkeen olevien erien osalta.

Rahoitusosa:

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovana eränä pitkäaikainen lainanotto.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus on määritelty kunnanhallituksen 17.12.2024 hyväksymässä Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeissa. Kunnan tilivelvollisia ovat kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet, kunnanjohtaja, palvelualueen johtajat ja vastuualueen esimiehet.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tasapainotus

Kuntastrategian mukaisesti kunta pitää kiinni tiukasta taloudenpidosta. Kunnan menojen muutos pidetään hallittuna ja siinä otetaan huomioon myös tulojen kehitys.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan ”taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.”

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 14.6.2021 § 29 hyväksynyt talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2022–2024.

Kunnanvaltuusto päätti 22.9.2025 § 65 jatkaa sopeuttamisohjelmaa vuosille 2026–2028.

Kunnan talouden tasapaino ei ole kestävällä pohjalla. Moneen osa-alueeseen sisältyy erityisesti kustannusten menopaineita, joista merkittävin erä koostuu henkilöstömenoista ja toisaalta palvelujen ostoista.

Sopeuttamisohjelman tavoitteena on löytää mahdollisia säästökohteita menokohteista ja myös etsiä mahdollisuuksia saada lisää toimintatuloja. Erityisesti pyrkimyksenä on prosessien kehittäminen ja toimintojen tehostaminen. Sopeuttamisohjelman tavoitteena on alentaa kunnan nettokustannuksia 250 000 € vuosittain. Tavoitteena on, että talousarviovuosi ja -suunnitteluvuodet ovat tasapainossa. Kunnan talouden tasapainoa haastaa väestön ikääntyminen ja väheneminen sekä palvelutarpeiden kasvu.

Talousarvion tuotot

Toimintatuotot

Kunnan maksuja, taksoja ja vuokria sekä muita sopimukseen perustuvia tuloperusteita korotetaan vuodelle 2026 kustannuskehitystä vastaavasti.

Vuodelle 2026 toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 2,35 milj. euroa (2,37 milj. € vuonna 2025). Suurimmat erät toimintatuotoissa ovat vesi- ja jätevesimaksut sekä vuokratuotot rakennuksista ja huoneistoista.

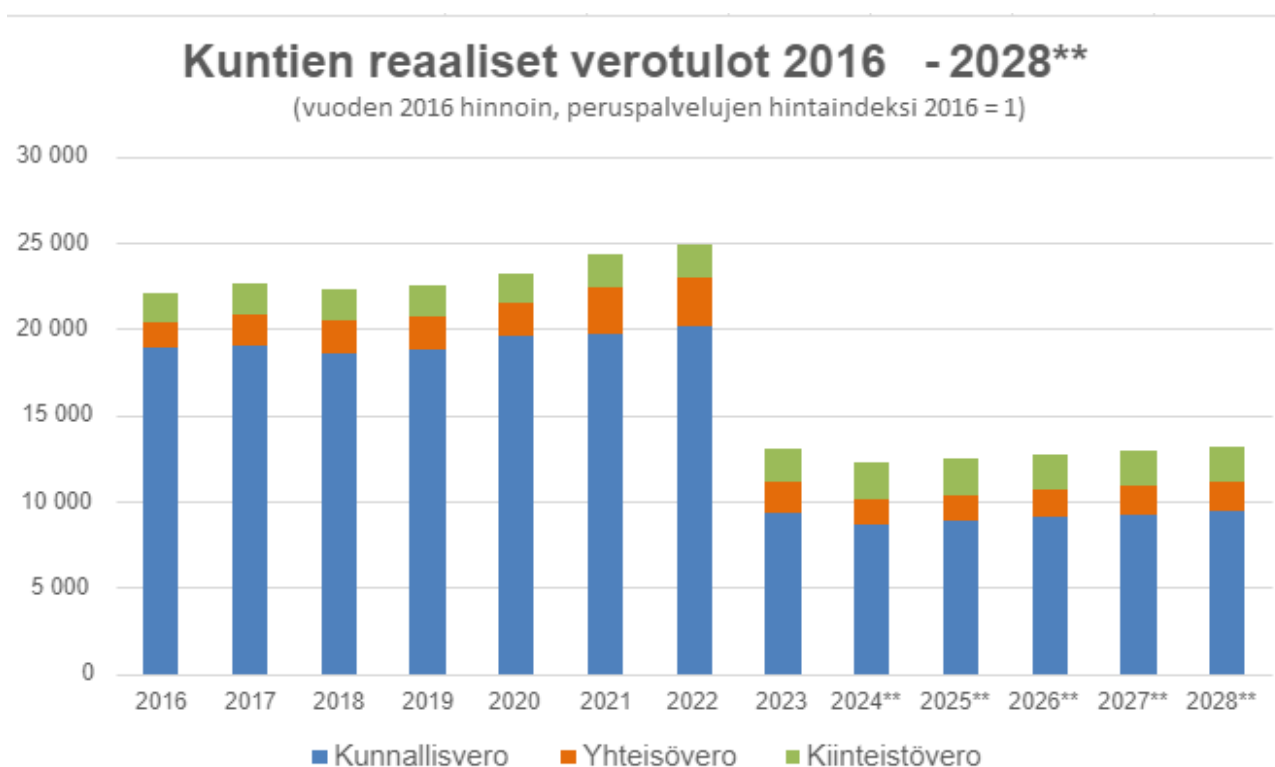
Verotulot

Verotulot muodostuvat kolmesta eri verolajista: kunnallisveroista, yhteisöveroista ja kiinteistöveroista.

Arvio verotulokertymästä:

	Tilinpäätös2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
5000 Kunnan tulovero	3 807 342	3 886 000	4 028 000	4 052 000	4 210 000
5100 Kiinteistövero	831 615	826 000	823 000	823 000	823 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	227 818	225 000	254 000	269 000	282 000
Verotulot	4 866 775	4 937 000	5 105 000	5 144 000	5 315 000

Vuoden 2026 talousarvion laadinnassa ja verotulojen arvioinnissa pohjana on käytetty verotulojen ennustekehikkoa, joka on Kuntaliiton, valtiovarainministeriön ja Verohallinnon tuottama ennuste.

Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko

Kunnallisverot

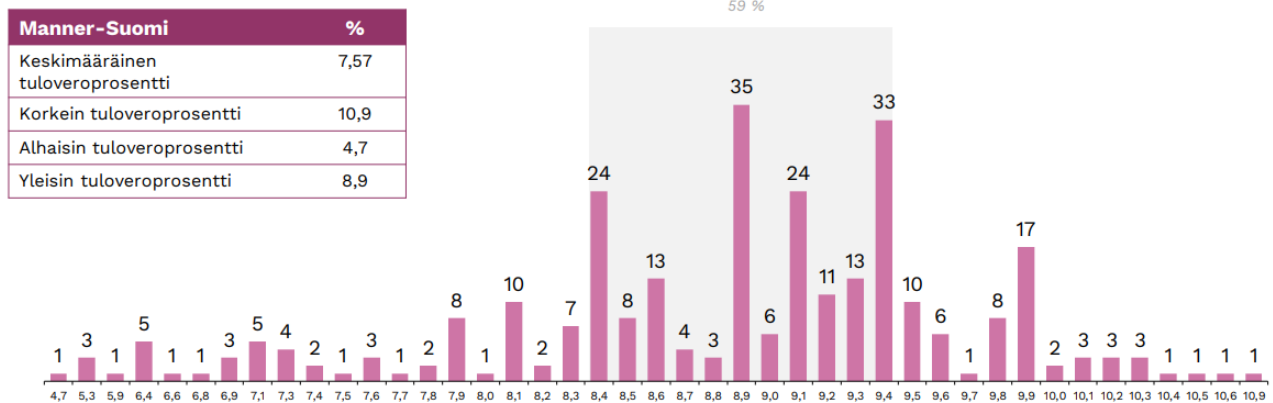
Kuluvan vuoden tuloverokertymä syyskuun loppuun mennessä on 2.918 milj. €. Syyskuussa 2025 julkaistun ennusteen mukaan kunnallisverotuloja kertyisi 3.775 milj. € kuluvana vuonna. Tämä on noin 111 000 t€ vähemmän kuin talousarviossa. Vuoden 2026 talousarviossa tuloveroja on arvioitu kertyvän yhteensä 4.028 milj. € (Kuntaliiton ennuste).

Alavieskan kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2025 on 9,3 % (9,3 % vuonna 2024). Kunnanvaltuusto päätti 27.10.2025 kunnan tuloveroprosentiksi 9,3 % vuodelle 2026.

Keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2026 (kuntien lukumäärä):

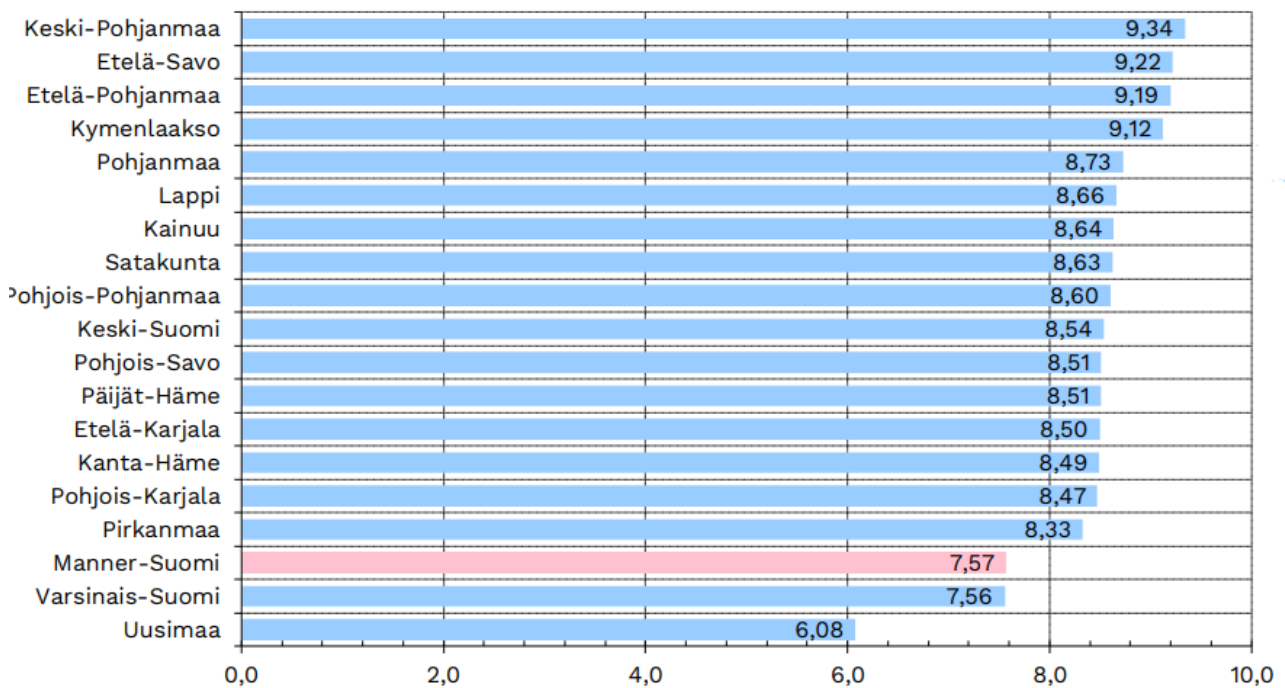
Lähde: Kuntaliitto

Kuntien lukumäärät 2026 tuloveroprosentin mukaan Manner-Suomessa

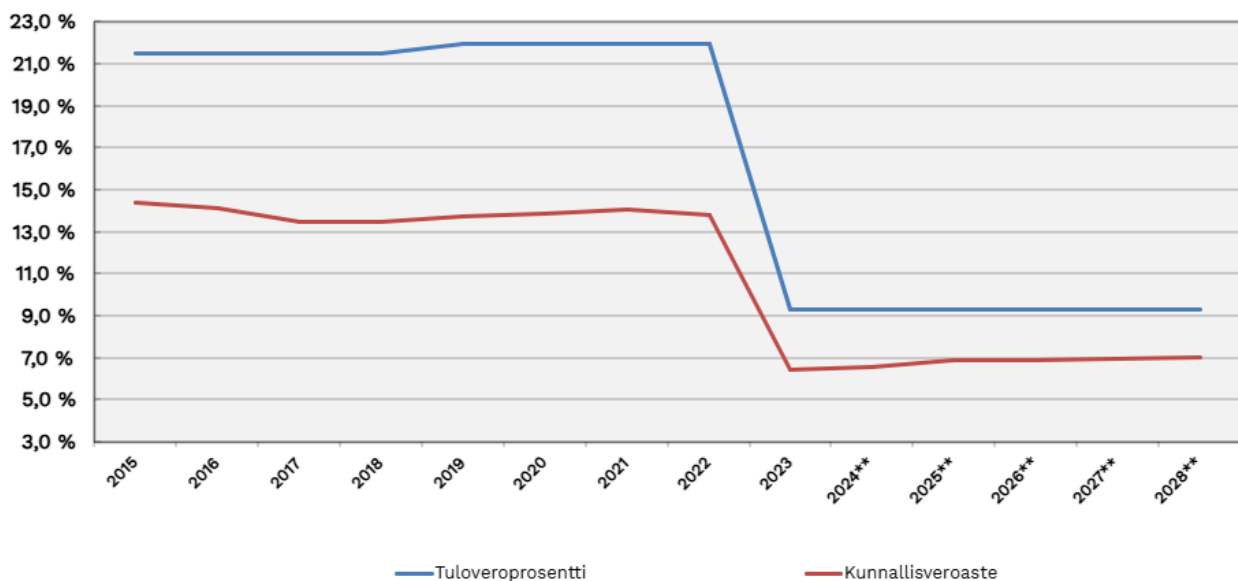

Tuloveroprosentit maakunnittain 2026:

Lähde: kuntaliitto

Alavieskan kunnan efektiivinen kunnallisveroaste:

Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko

Erilaisten vähennysten takia tuloveroprosentti ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Maksuunpantava kunnallisvero on vähennysten jälkeen jäljelle jäävä osuus kunnallisveroprosentin mukaan lasketusta verosta.

Efektiivinen veroaste kuvaa maksuunpannun kunnallisveron suhdetta ansiotuloihin. Erilaisten vähennysten vuoksi kuntien tuloveroprosentti ei vastaa todellista veroastetta. Kunnallisverotuksessa tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa kotitalousvähennys, matkakustannukset ja tulonhankkimiskulut. Efektiivinen kunnallisveroaste oli Alavieskassa vuonna 2024 6,57 %.

Yhteisöverot

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero. Yhteisöveron määrä on 20 prosenttia yhteisön verotettavasta tulosta. Yhteisöveron piiriin kuuluvat osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisöveronsaajat ovat olleet vuodesta 2016 lähtien valtio ja kunnat. Kunta ei voi suoraan vaikuttaa saamaansa yhteisöveron määrään, mutta luomalla edellytyksiä kannattavalle liiketoiminnalle kunta voi pidemmällä aikavälillä hyötyä sen seurauksista myös yhteisöveron tuoton kautta.

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kuntien osuutta yhteisöverotuotosta pienennettiin vuodesta 2023 lähtien yhdellä kolmasosalla ja valtion osuus lisääntyy vastaavasti.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän v. 2026 noin 254 000 euroa (225 000 € vuoden 2025 talousarviossa).

Kiinteistöverot

Kiinteistövero on kokonaisuudessaan kunnille tilittävä vero. Se määräytyy kiinteistöille niiden sijaintikunnan määräämän kiinteistöveroprosentin ja kiinteistön verotusarvon mukaan vuosittain. Kiinteistöveron veropohjan ja kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälin määrittelee valtio. Kunnat saavat päättää kiinteistöveroprosenttinsa niille asetettujen rajojen sisällä.

Suomessa kiinteistövero kohdistuu sekä maapohjaan että rakennukseen. Sitä ei kuitenkaan peritä metsistä, vesistöistä eikä maatalousmaista, mutta maatilojen rakennukset kuuluvat kiinteistöverotuksen piiriin.

Alavieskan kunnassa ei peritä kiinteistöveroa rakentamattomista kaavoitetuista rakennustonteista. Vuoden 2026 kiinteistöveroprosentit ovat kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti seuraavat:

Kiinteistövero-%	Lain sallima vaihteluväli	Alavieska 2026
yleinen rakennuksen	0,93–2,00	1,30
yleinen maapohjan	1,3–2,00	1,30
vakituinen asuinrakennus	0,41–1,00	0,55
muu asuinrakennus	0,93–2,00	1,10
voimalaitos	enintään 3,10	3,10
rakentamaton rakennuspaikka	2,00–6,00	–

Kunnanvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2024 Hangaskurunkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Kaava on saanut lainvoiman syyskuussa 2025. Toteutuessaan kaava mahdollistaa 9 tuulivoimalan rakentamisen. Syyskuussa 2025 valtuusto hyväksyi Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaavan. Kaava on saanut lainvoiman lokakuussa 2025. Toteutuessaan kaava mahdollistaa 19 tuulivoimalan rakentamisen. Mahdollisia kiinteistöveroja ei ole arvioitu taloussuunnitelmakaudelle.

Arvio kiinteistöverotuotosta v. 2026 on 823 000 €. Kiinteistöverosta tuulivoiman osuus on ennakkolaskelman mukaan hieman alle puolet (356 000 €).

Alavieskan kunnan valtionosuudet 2026

Valtion kunnille maksama valtionosuus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole kohdistettu tiettyjen palvelujen järjestämiseen vaan kunnan omaan harkintaan rahoituksen käytöstä. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa niin, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset palvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja.

Valtionosuudet on laskettu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton tekemien kuntakohtaisten ennakkolaskelmien perusteella. Kunnan valtionosuus koostuu peruspalvelujen valtionosuudesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta sekä veromenetysten kompensoinnista.

Valtionosuuksia on arvioitu valtiovaranministeriön kuntakohtaisen ennusteen mukaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan n. 3.774 milj. euroa (3.822 milj. vuonna 2025). Lopulliset arviot vuoden 2026 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun lopussa 2025.

Valtionosuus muodostuu seuraavista eristä:

	Tilinpäätös2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	1 897 021	2 168 679	2 119 075	2 086 681	2 026 681
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	1 701 924	1 775 889	1 779 479	1 774 001	1 770 000
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-461 572	-461 572	-481 937	-481 937	-481 937
5890 Verotulomenetysten kompensati	524 724	339 768	358 305	383 018	383 018
Valtionosuudet	3 662 097	3 822 764	3 774 922	3 761 763	3 697 762

Talousarvion kulut

Toimintamenot

Kunnan toimintamenoihin sisältyvät palkkakustannukset, palvelujen ostot sekä muut ostot, avustukset ja vuokratulot.

Henkilöstömenot

Alavieskan kunnan henkilöstösuunnitelman mukaan kunnan henkilöstömäärä vuodelle 2026 on 84,2 henkilötyövuotta (81,5 vuonna 2025). Vuoden 2023 alusta henkilöstömäärä muuttui, kun aterialue ja puhdistuspalveluiden henkilöstö siirtyi in house-yhtiö PPE Köökki Oy:n ja koulukuraattori hyvinvointialue Pohteen palvelukseen. Henkilöstösuunnitelman mukaan tulevina vuosina vähennystä henkilöstön määrään on tulossa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Hankerahoituksia pyritään hyödyntämään edelleen toimintojen toteutuksessa.

Kunta-alan uusi työehtosopimuskausi on voimassa 1.5.2025-29.2.2028. Kolmen vuoden sopimuskaudella palkat nousevat yhteensä keskimäärin 9,17 prosenttia. Palkankorotuksiin on talousarviossa varattu 3,5 % kasvu vuodelle 2026.

Työnantajamaksujen määrät vahvistuvat myöhemmin.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
palkat	3 980 546	4 044 911	4 253 567	4 227 547	4 280 131
henkilösivukulut	932 107	986 537	995 388	996 118	995 388
yht.	4 912 653	5 031 448	5 248 955	5 223 665	5 275 519

Palvelujen osto

Järjestäessään palveluita kuntalaisille kunta myös ostaa niitä muilta palvelujen tuottajilta. Palvelujen osto voidaan käyttää silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti edullista tai muuten tarkoituksenmukaista. Palveluostoihin budjetoitu summa vuodelle 2026 on 3,848 milj.€ (3,888 milj.€ vuonna 2025). Suurimmat palveluostot ovat puhtaanapito- ja pesulapalvelut, ravitsemis- ja kuljetuspalvelut sekä asiantuntijapalveluiden ostot.

Ateria- ja puhdistuspalvelut ostetaan PPE-Köökki Oy:lta vuoden 2023 alusta alkaen.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Alavieskan kunnalle tuottaa Kuntien Hetapalvelut Oy.

Maaseutupalvelut järjestetään Alavieskassa ostopalveluna Kalajoen kaupungilta. Maaseutupalvelujen päätoimipiste on Kalajoella ja joka kunnassa on oma palvelupiste, joka on avoinna päivittäin. Vuoden 2023 alusta alkaen Alavieskan lomituspalvelut on järjestetty lomitussyksikössä, jonka vastuukuntana toimii Toholammin kunta.

Avustukset

Tavoitteena on, että avustukset kohdentuvat oikein avustuksen tarkoituksen mukaisesti. Kunnan maksamiin avustuksiin sisältyy mm. avustukset kotitalouksille ja yhteisöille sekä toiminta-avustukset seuroille ja yhdistyksille.

Sisäiset erät

Menoihin ja tuloihin on sisällytetty sisäiset erät, joita ovat muun muassa sisäiset kunnantalon ja muiden tilojen vuokrat, puhdistuspalvelut, ICT-palvelujen kustannusten jako sekä hallintomenot yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista sekä teknisen ja sivistyspalvelujen sisäiset laskutukset. Sisäisten erien sisällyttäminen kustannuksiin kertoo toiminnon todelliset kustannukset. Taulukossa näkyy sisäiset erät koko kunnan osalta, toimintatuotot = toimintamenot.

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026
3007 Vesi- ja jätevesi (sis)	0	137 000	68 500	140 000
3020 Sisäiset myyntituotot (sis)	3 639	0	0	0
Myyntituotot	3 639	137 000	68 500	140 000
3440 Sisäiset vuokratuotot huon	15 845	22 171	15 868	16 285
3460 Sisäiset vuokratuotot (sis)	541 768	547 289	389 076	565 050
3545 Keskitetysti hoid.tehtäv (sis)	423 248	428 610	317 436	461 494
3555 Luontoisetujen raha-arv (sis)	51 630	28 980	55 921	30 280
Muut toimintatuotot	1 032 491	1 027 050	778 301	1 073 109
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 036 130	1 164 050	846 801	1 213 109
4094 Luontoisedut ateriat (sis)	-38 152	-28 500	-33 761	-29 800
4095 Luontoisedut muut (sis)	-13 478	-480	-22 160	-480
Henkilöstökulut	-51 630	-28 980	-55 921	-30 280
4409 Ateriapalvelut (sis)	-3 639	0	0	0
4427 Keskitetysti hoid teht (sis)	-423 248	-428 610	-317 436	-461 494
Palvelujen ostot	-426 887	-428 610	-317 436	-461 494
4511 Vesi (sis)	0	0	-68 500	-140 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-68 500	-140 000
4860 Sisäinen vuokra rakennuks.	-514 844	-523 601	-371 309	-539 743
4870 Sisäiset vuokrat (sis)	-42 769	-45 859	-33 635	-41 592
Muut toimintakulut	-557 613	-569 460	-404 944	-581 335
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 036 130	-1 027 050	-846 801	-1 213 109

Konserniyhteisöt

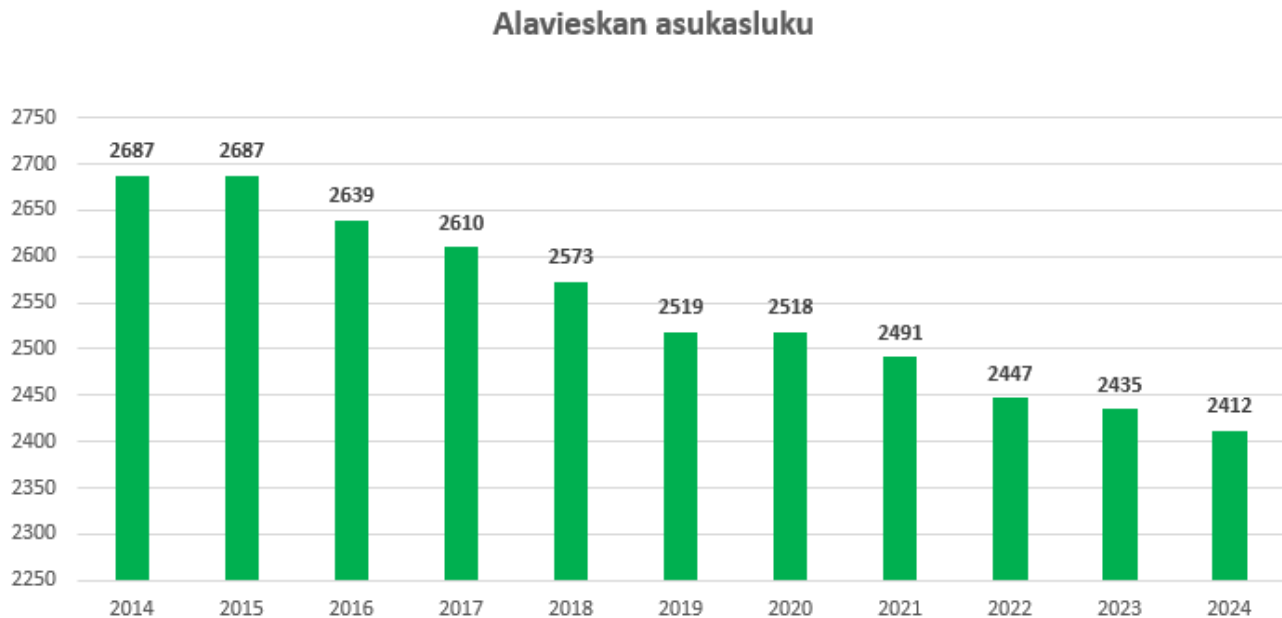
Alavieskan kuntakonserniin kuuluu emokunnan lisäksi viisi tytäryhtiötä: Alavieskan Kehityskeskus Oy, Koy Alavieskan Säästöalo, As Oy Alavieskan Sillankangas, Alavieskan Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Alavieskan Bianca. Kunnan vesi- ja viemärilaitos on eriytetty omaksi kirjanpidolliseksi taseyksiköksi.

Kuntakonserniin kuuluu omistusosuuksien suhteessa myös kaksi kuntayhtymää: Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Toimintaympäristö

Alavieskan asukasluku 31.12.2024 oli 2 412, muutosta vuoteen 2023 oli - 23 asukasta.

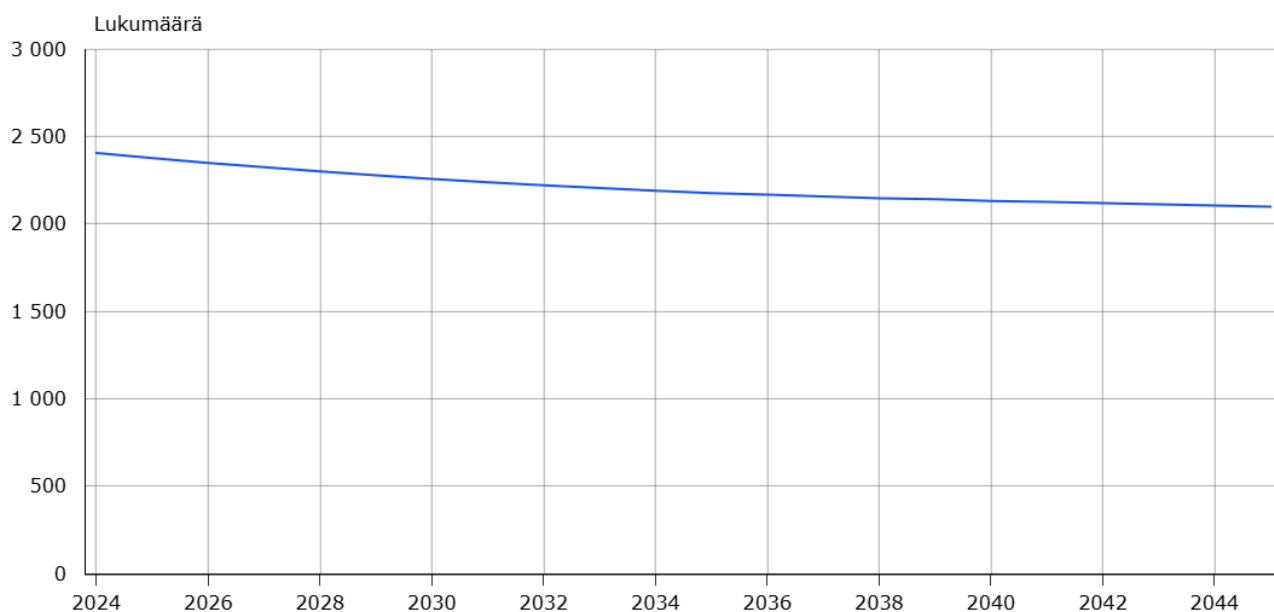
Alavieskan asukasluvun kehitys 2014–2024:

	Elävänä		Kuntien välinen		Nettomaahan-		Kokonais-		Väestönlisäys	Väkiluku
	syntyneet	Kuolleet	nettomuutto	muutto	nettomuutto	muutto	nettomuutto	muutto		
2024Q1*	5	16	-6	3	-3	-14			-14	2423
2024Q2	4	8	21	1	22	18			18	2441
2024Q3	7	10	-11	0	-11	-14			-14	2427
2024Q4	5	10	-14	4	-10	-15			-15	2412
2025Q1	6	10	-11	0	-11	-15			-15	2395
2025Q2	1	5	17	-1	16	12			12	2407
2025Q3	9	8	4	5	9	10			10	2417

Alavieskan ennakkollinen asukasluku on 2417 syyskuun lopussa 2025. Se on 5 asukasta enemmän kuin vuoden 2024 lopussa (2412 asukasta).

Väestöennuste kunnittain 2024-2045 Alavieska

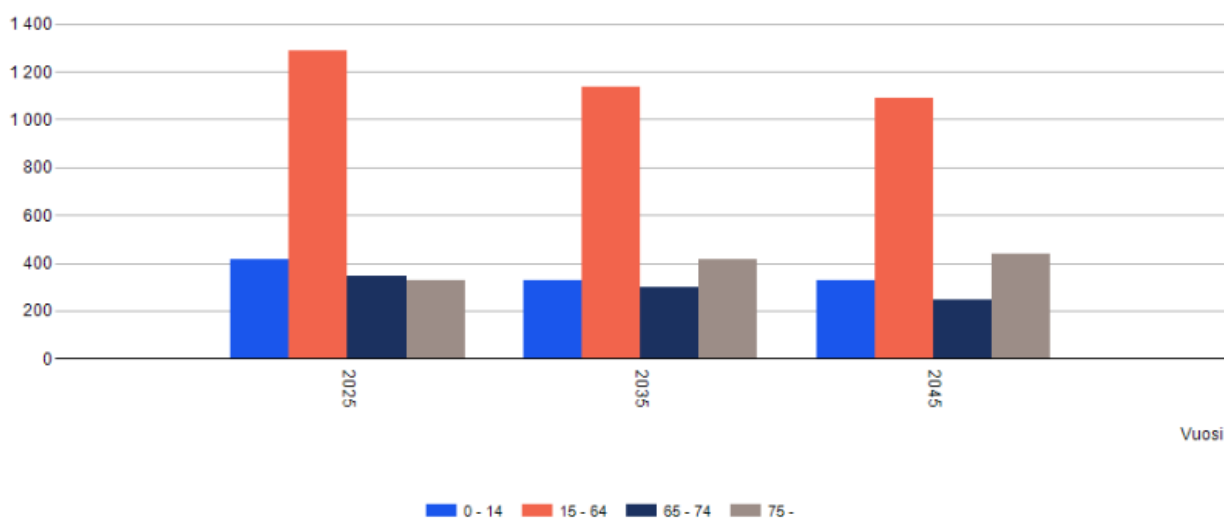
Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste 2024

Tilastokeskus on laatinut väestöennusteen aina vuoteen 2045 saakka. Se ennustaa, että Alavieskassa vuonna 2045 olisi noin 2099 asukasta.

Väestöennusteesta käy ilmi, että väestön ikärakenne muuttuu: lasten ja työikäisten määrä vähenee ja yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa.

Alavieskan väestöllinen huoltosuhde ennuste vuonna 2026 on 84,7. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä asukasta kunnassa on sataa työikäistä (15–64 -vuotiasta) kohti. Kunnan asukkaiden keski-ikä vuonna 2024 oli 44,7.

Väestöennusteen mukainen ikärakenteen kehitys:

Tilastokeskuksen avainlukuja Alavieskan, Pohjois-Pohjanmaan ja koko Suomen osalta:

	KOKO MAA	MK17 Pohjois- Pohjanmaa	Alavieska
2024			
Alle 15-vuotiaita, %	14,6	17,1	18,4
15-64-vuotiaita, %	61,9	61,4	54,6
Yli 64-vuotiaita, %	23,6	21,5	27,0
Syntyneiden enemmitys, henkilöä	-14 547	-235	-23
Rivi- ja pientaloissa asuvia asuntokuntia, %	50,2	62,7	97,3
Vuokra-asunnoissa asuvia asuntokuntia, %	36,0	33,8	19,7
Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneita, osuus 15 vuotta täyttäneistä, %	75,1	77,4	71,7
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita, osuus 15 vuotta täyttäneistä, %	34,1	32,1	19,0

	KOKO MAA	MK17 Pohjois-Pohjanmaa	Alavieska
2023			
20-64-vuotiaiden työllisyysaste, %	73,9	71,9	74,6
Työttömien osuus työvoimasta, %	10,9	12,4	11,5
Eläkeläisten osuus väestöstä, %	25,8	24,3	30,0
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, %	2,4	3,8	22,7
Jalostuksen työpaikkojen osuus, %	20,3	22,3	21,1
Palvelujen työpaikkojen osuus, %	76,0	72,9	54,9

Lähde: Tilastokeskus, kuntien avainluvut

Työllisyys

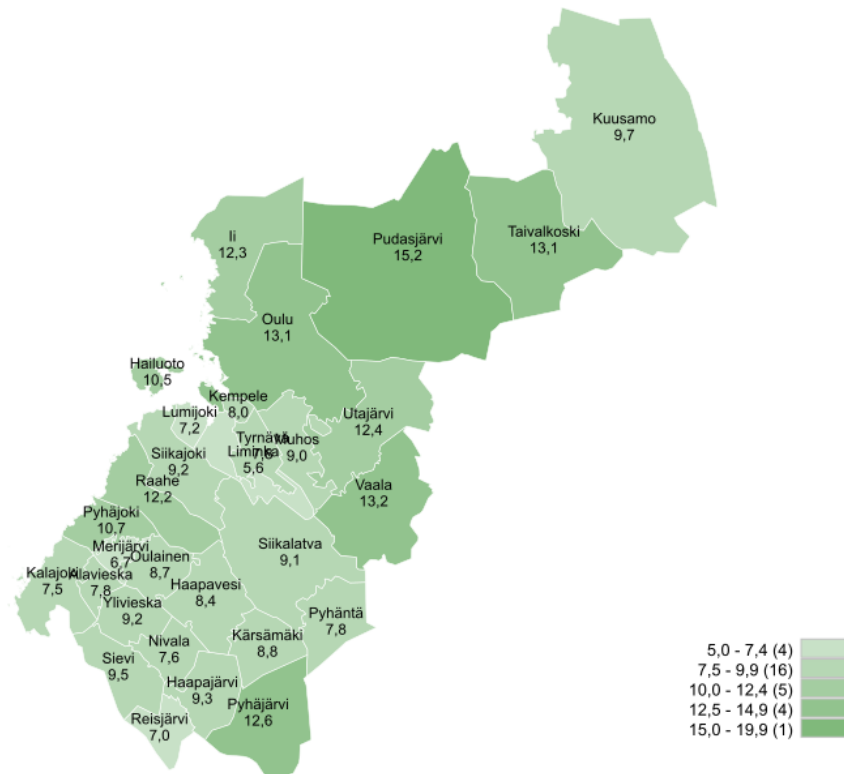
Kuntastrategiassa tavoitelluvuksi työttömyyden osalta on asetettu < 7,0 % vuonna 2025. Alavieskan työllisyystilanne vuonna 2023 on samalla tasolla kuin edellisvuonna. Työttömyysaste syyskuun 2025 lopun tilanteessa oli 7,8 % (7,9 % vuonna 2024) ja työttömien työnhakijoiden määrä 81 henkilöä (83 vuonna 2024). Lomautettuna syyskuussa 2025 oli 6 henkilöä, lomautettujen määrä oli 7 syyskuussa 2024.

Työllisyystilanne naapurikuntiin verrattuna:

(Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta syyskuussa 2025)

Pohjois-Pohjanmaan maakunta	11,5
Haapavesi	8,4
Merijärvi	6,7
Oulainen	8,7
Raahe	12,2
Ylivieska	9,2
Kalajoki	7,5
Nivala	7,6
Pyhäjoki	10,7
Sievi	9,5
Alavieska	7,8

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

13. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstö 31.12. (henk.työvuosina)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
HALLINTOPALVELUT									
Hallintopalvelut									
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hallinto- ja talouspäälikkö	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hallintoasiantuntija	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Hallintosihteeri kunnanhallitus							1	1	1
Hallintosihteeri sivistys- ja vapaa-aika							1	1	1
Kotouttamiskoordinaattori (40% kotouttaminen 60% tekninen)						1	1	0	0
Asiakaspalveluvastaava (tekninen)							1	1	1
Tekninen sihteeri							1	1	1
Muu hallintohenkilökunta	3	3	3	3	3	3	0,7	0	0
Yhteensä	6	6	6	6	6	7	7,7	6	6
ELINVOIMAPALVELUT									
Työllistäminen									
Työpajaohjaaja, kiinteistönhoitaja						1	1		
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT									
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja		1	1	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatus									
Varhaiskasvatusjohtaja					1	1	1	1	1
Apulaisjohtaja						1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1					
Perhepäivähoitaja	4	4	3	1	1	2	2	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja (Lastentarhanopettaja)	6	6	7	8	8	8	8	8	8
Varhaiskasvatuksen sosionomi		0,4	1	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lastenhoitaja	7	7	7	7	7	7	6	6	6
Ryhmäavustaja	1,6	1,6	1,6	1,6	1	1	1	1	1
Yhteensä	20,6	21	21,6	20,6	20	22	21	20	20
Yhtenäiskoulu (koulun lukuvuosi huomioiden)									
Rehtori	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Esiluokanopettaja	3	3	2,5	2	2	2	2	2	2
Luokanopettaja	9	9	9,5	10	11	11	11	10	9,5
Luokanopettaja, ma	3	3	2,5	1					
Lehtori	9	9	9	9	8	8	8	8	8
Lehtori, ma, kielet					1	1	1	1	1
Tuntiopettaja, ku	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tuntiopettaja, määräaikainen, tn,lip	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Erityisluokanopettaja	2	2	2	2	2	2,5	4	4	4
Laaja-alainen erityisopettaja				0,5	1	1	1	1	2
Erityisopettaja, määräaikainen	3,5	3	2	1,5	1,5	1,5	1	1	
Joustava perusopetuksen opettaja		0,5	1	1	1	1	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja	7,17	7,67	9,67	8,67	7,67	7,67	7,67	7,67	7,67
Ip-toiminnanohjaaja	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33
Kuraattori	1	1	1						
Koulusihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yhteensä	43	43,5	44,5	41	40,5	41	42	41	40,5
Kirjasto									
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vapaa-aika									
Nuoriso-ohjaaja		1	0,5						
Vapaa-aikaohjaaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nuorisotilaohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kirjasto ja vapaa-aika yhteensä	4,5	5,5	5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yht.	68,1	71,0	72,1	67,1	66,0	68,5	68,5	66,5	65
TEKNISET PALVELUT									
Hallinto									
Tekninen johtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunnaninsinööri/Infrapäällikkö	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rakentaminen									
Rakennusmies	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5
Kiinteistöpalvelut									
Kiinteistönhoitaja (puistotyöntekijä)	1	2	2	2	2	2	2,5	2,5	2,5
Puistotyöntekijä/rakennusapumies	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kunnallistekninen työntekijä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesilaitos									
Asentaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ruoka- ja puhdistuspalvelut (Palvelujohtaja ja palveluesimies, ostopalvelu, Ylivieska)									
Laitoshuoltaja	3,5	4,5	4,5						
Palvelutyöntekijä	5	4	4						
Ravitsemistryöntekijä	3	3	3						
Vastaava ravitsemistryöntekijä	1	1	1						
Tekniset palvelut yhteensä	19,5	19,5	19,5	7	7	7	7	7	7
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	93,6	96,5	97,6	80,1	79,0	83,5	84,2	79,5	78

Henkilöstösuunnitelmaan ei ole merkitty mahdollisesti työllistettäviä työntekijöitä tai uusia hanketyöntekijöitä.

Myös velvoitetäyttyä voi olla, joita ei voi ennakoida henkilöstösuunnitelmassa.

Koulunkäynninohjaajien kohdalla on laskettu henkilötyövuodet, ei henkilöitä. Sisältää vakinaiset ja määräaikaiset koulunkäynninohjaajat.

Alavieskan Asunnot Oy palkkaa 1.1.2026 - 31.12.2026 määräajaksi yhden (1) henkilötyövuoden verran kirvesmies/puistotyöntekijän.

Alavieskan Asunnot Oy myy n. 0,5 henkilötyövuoden verran ostopalveluita Alavieskan kunnalle.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2026–2028

VARHAISKASVATUS

Vuonna 2026 toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatuksen hallinnollisiin tehtäviin ja lähiesiemiestehtävään suunnataan apulaisjohtajan työpanos varhaiskasvatusjohtajan lisäksi edelleen.

Vuonna 2026 vakinaistamisia ei ehdoteta, vaan seurataan lapsimäärän ja syntyvyyden kehitystä.

Toimintasuunnitelma vuodet 2027–2028

Mikäli jatkossa alle 3-vuotiaiden määrä laskee, paikkaluku pienenee Peukaloisen päiväkodissa, ja henkilöstö vähenee luonnollisen poistuman kautta mm. määräaikaista työntekijöistä luopumalla. Todennäköistä on, että suunnitelmavuosien 2026–2028 aikana hoidossa olevien lasten määrä kuitenkin vähenee niin, että Peukaloisen lapsiryhmät voivat yhdistyä Keltasirkun ryhmiin.

ESI- JA PERUSOPETUS

Vuonna 2026 toimintasuunnitelma

Kaksi erityisopettajan virkaa

Erityisopetus- ja ohjaajaresurssin tarve on suuri ja kyseisten resurssien tarve tulee tulevina vuosina todennäköisesti vain kasvamaan. Tämä johtuu oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajien tarpeen kasvusta, yleistyvistä oppimisvaikeuksista ja oppilaiden neuropsykiatrisista häiriöistä. Myös yhteiskunnan muutoksen tuoma pahoinvointi on oppimisen este, jolloin tarvitaan tukea oppimisessa. Tämä suunta on valtakunnallinen eikä Alavieska poikkea muista kunnista tässä asiassa.

Tähän tuen tarpeen lisääntymisen vähentämiseen sekä sen hallintaan ja hallinnollisen kirjaamistyön vähentämiseen tähdätään 1.8.2025 voimaan tulleella perusopetuslain muutoksella vuoden siirtymäajalla. Uusi laki pitää sisällään kaksi tuen muotoa, ryhmäkohtaisen tuen ja oppilaskohtaisen tuen. Uusi laki vaatii ryhmäkohtaisen tuen määräksi vähintään 0,122 tuntia per oppilas. Muutokset annettavaan tukeen koulussa tuonee muutoksia tukea tarvitsevien oppilaiden määrään yleisopetuksen luokilla. Uuden lain vaatimukset täsmentyvät talven aikana. Myös henkilöstöä koulutetaan uuden lain vaatimuksiin. Tuen takaamiseksi viiden erityisopettajan sijaan oppilaat tarvitsevat 1.8.2026 alkaen kuusi erityisopettajaa, joista neljä on erityisluokanopettajaa ja kaksi laaja-alaista erityisopettajaa. Laaja-alaiset erityisopettajat antavat laina vaatimaa ryhmäkohtaista tukea oppilaille, jota koulussamme pitää antaa noin 39 tuntia viikossa.

- Esitetään perustettavaksi ja täytettäväksi 1.8.2025 alkaen vakituinen erityisluokanopettajan virka Alavieskan yhtenäiskouluun oppilaiden tuen

tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla. Tällä hetkellä vuosiluokilla 4–6 tuen resurssi ei ole riittävä. Tuntikehys on jo osittain olemassa koulun tuntikehyksessä, joten oppituntien lisäys on maltillinen. Talousarviossa 2026 on huomioitu yhden opettajan lisäys, mikä näkyy lisäyksenä talousarviossa.

- Esitetään ajalle 1.8.2026-31.7.2027 edelleen täytettäväksi, jo nyt talousarviossa huomioitua, laaja-alaisen erityisopettajan virkaa oppilaiden ryhmäkohtaisen tuen tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla. Esitys ei lisää talousarviovarausta. Määräaikaisen viran jatkumista harkitaan vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä oppilaiden tuen tarpeen mukaan vuoden 2026 syksystä alkaen.

Koulunkäynninohjaajat

- Keväällä 2026 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajan tehtävää ja kuusi määräaikaista koulukäynninohjaajan tehtävää oppilaiden tuen tarpeiden takia. Kuudesta määräaikaisesta koulunkäynninohjaajasta yksi on yhteinen varhaiskasvatuspalvelujen kanssa.
- Syksyllä 2026 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Vastataan oppilaiden tuen tarpeeseen tarvittavalla määräaikaisten koulunkäynninohjaajien määrällä syksyllä 2026. Iltapäiväkerhon oppilasmäärä on kasvamaan päin, mikä myös luo painetta lisätä ohjaajien määrää.

Vuonna 2027-2028 toimintasuunnitelma

Oppilasmäärän vähentyessä tarkastellaan vuosittain opettajan virkojen määrän tarvetta. Vapautuvia virkoja ei täytetä vakituisesti vaan määräaikaisesti oppilasmäärän suhteessa tarvittava määrä. Suunnitelma kaudella on hyvin todennäköistä, että yhtenäiskoulussa on 1-2 luokanopettajan virkaa vähemmän oppilasmäärän laskiessa.

Yhtenäiskoulussa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Vastataan oppilaiden tuen tarpeeseen tarvittavalla määräaikaisten koulunkäynninohjaajien määrällä.

KIRJASTO JA VAPAA-AIKA PALVELUT

Kirjastopalveluissa pysyvä henkilöstömitoitus nykyisillä aukioloajoilla. Vapaa-aikapalveluissa ei muutoksia.

MUUTA

Henkilöstösuunnitelmaan ei ole sisällytetty hanke- tai erillisrahoitettuja työntekijöistä kuten Jelpiverkon etsivää nuorisotyöntekijää.

10 HALLINTOPALVELUT

1001, 1002, 1003, 1004 Vaalit

Perustehtävä

Kunta- ja aluevaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen. Kunnassa on viisijäseninen keskusvaalilautakunta, yksi vaalilautakunta ja yksi vaalitoimikunta. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen. Keskusvaalilautakunta ja keskusvaalilautakunnan sihteeri vastaavat vaalien järjestämisestä kunnassa.

Toimintasuunnitelma

Vuonna 2026 ei ole vaaleja. 18.4.2027 on eduskuntavaalit. Vuonna 2028 ei ole vaaleja.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 279	2 700	0	4 500	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 227	-11 396	0	-6 730	0
TOIMINTAKATE	2 052	-8 696	0	-2 230	0
TILIKAUDEN TULOS	2 052	-8 696	0	-2 230	0

2001 Tilintarkastus

Perustehtävä

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastaminen. Ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat valtuuston valitsema tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Toimintasuunnitelma

Talouden tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti ja varmistetaan, että kunnan hallinto ja taloudenhoito on laillista ja tuloksellista. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Oy. Tilintarkastuspalvelut kilpailutetaan vuosille 2026 – 2029.

Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuulemalla viranhaltijoita ja tutustumalla kunnan toimintoihin. Tarkastuslautakunta myös seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta laatii talousarviovuonna tehtyjen havaintojen pohjalta arviointikertomuksen, joka esitellään valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteena on 5 tarkastuslautakunnan kokousta vuonna 2026. Tilintarkastajan tarkastuspäiviä vuodelle 2026 on arvioitu 13.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024 + muutokset 2025	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 542	-27 688	-27 886	-27 886	-28 166
TOIMINTAKATE	-23 542	-27 688	-27 886	-27 886	-28 166
TILIKAUDEN TULOS	-23 542	-27 688	-27 886	-27 886	-28 166

3001 Kunnanvaltuusto

Perustehtävä

Valtuuston tehtäväalueet ovat

- toiminta-ajatus ja strategiat
- tavoitteiden asettaminen
- kuntalaistarpeiden ja tarjottavien palveluiden yhteensovittaminen
- resurssien jakaminen
- toiminnan arviointi ja seuranta

Toimintasuunnitelma

Alavieskan kuntastrategia vuosille 2022–2025 on hyväksytty valtuustossa 28.2.2022. Strategiset tavoitteet ovat:

- asukasviihtyisyys ja hyvinvointi
- lähipalvelut
- yrittäjyys ja elinkeinot
- brändäys

Valtuuston virallisten kokousten lisäksi järjestetään tarpeen mukaan seminaareja ja valtuuston iltakouluja valtuuston käsittelyyn tulevista asioista.

Iltakouluja on tarkoitus järjestää vuonna 2026 ainakin tilinpäätöksen 2025 ja talousarvion 2027 osalta. Lisäksi suurien hankkeiden osalta järjestetään erillisiä iltakouluja.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45 509	-52 938	-57 596	-57 602	-57 778
TOIMINTAKATE	-45 509	-52 938	-57 596	-57 602	-57 778
TILIKAUDEN TULOS	-45 509	-52 938	-57 596	-57 602	-57 778

3011 Kunnanhallitus

Perustehtävä

Kunnanhallituksen tehtävät on määritelty kuntalaissa (410/2015 § 39). Kunnanhallituksen tehtävänä on huolehtia kokonaisuutena kunnan hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta. Lisäksi kunnanhallitus vastaa kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta.

Kunnanhallitus edistää yritystoimintaa ja elinkeinoelämän kehittämistä kunnan alueella sekä vastaa paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä.

Toimintasuunnitelma

- Talouden tasapainottamisohjelmaa jatketaan vuosille 2026–2028
- Uuden kuntastrategian jalkauttaminen

Yleishyödyllisten yhteisöjen avustuksiin on varattu enintään 14 000 euroa, josta kylien kehittämiseen varataan osa. Yhteisöavustuksilla tuetaan sellaista toimintaa, joka täydentää kunnan palveluja ja vapaaehtoistyötä.

Poistot lisääntyvät vuodesta 2026 alkaen urheilukentän valmistumisen seurauksena.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	240	240	240	240	240
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-207 912	-206 779	-213 931	-216 018	-217 824
TOIMINTAKATE	-207 672	-206 539	-213 691	-215 778	-217 584
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 191	-48 689	-110 282	-100 282	-100 282
Poistot ja arvonalentumiset	-48 191	-48 689	-110 282	-100 282	-100 282
TILIKAUDEN TULOS	-255 864	-255 228	-323 973	-316 060	-317 866

3021 Hallintopalvelut

Perustehtävä

Hallintopalveluihin kuuluvat yleishallinto, toimistopalvelut ja atk-tukipalvelut.

Hallintopalvelut osallistuu kunnanhallituksen ja valtuuston kokousten valmisteluun, vastaa kokousjärjestelyistä sekä neuvonta-, asiakaspalvelu- ja arkistointitehtävistä.

Hallintopalvelut tuottavat tukipalveluja muille palvelualueille. Kunnan palkanlaskenta, kirjanpito sekä raha- ja maksuliikennepalvelut hoidetaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ssä, jossa Alavieskan kunta on osakkaana.

Tietohallinnon tukipalvelut, tietoliikenne ja palvelimet on ulkoistettu kuntien omistamalle Joki ICT Oy:lle.

Uusi hankintalaki saattaa aiheuttaa muutoksia in-house-yhtiöiden kautta ostettavaan palveluun talousarviovuonna ja taloussuunnitelmakaudella.

Toimintasuunnitelma

- valmistautuminen kirjanpito-ohjelmiston vaihtumiseen
- osallistuminen hankkeisiin
- talouden raportointi säännöllisesti (osavuositarkastukset kvartaaleittain)
- tiedonhallintamallin koostaminen
- ICT-laitteiden tukipalvelun kehittäminen
- In-house yhtiöiden toiminnan ja palveluiden arviointi

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	425 745	431 010	461 494	461 494	461 494
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-666 488	-733 608	-801 208	-766 479	-775 880
TOIMINTAKATE	-240 743	-302 598	-339 714	-304 985	-314 386
TILIKAUDEN TULOS	-240 743	-302 598	-339 714	-304 985	-314 386

3012 Osallistava budjetointi

Perustehtävä

Osallistuvalla budjetoinnilla mahdollistetaan kuntalaisten ehdottamien kehittämisideoiden toteuttaminen. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia oman kotikunnan kehittämiseen.

Toimintasuunnitelma

Kunnanhallitus päätti osallistavan budjetoinnin toteuttamisesta ensimmäistä kertaa vuonna 2024. Vuoden 2024 lopulla toteutettiin kuntalaisille kysely osallistavan budjetoinnin kohteista. Kohteeksi valittiin ulkokuntosali ja samalla päätettiin määrärahan siirtämisestä vuodelle 2025. Määrärahaa siirretään edelleen vuodelle 2026.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-10 000	-10 000	0	0
TOIMINTAKATE	0	-10 000	-10 000	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	-10 000	-10 000	0	0

3025 Hankkeet hallinto

Perustehtävä

Kunta osallistuu alueella toteutettaviin hankkeisiin, jotka ovat toiminnan kannalta merkityksellisiä ja auttavat kehittämään kunnan toimintaa.

Toimintasuunnitelma

- Varaudutaan osallistumaan erilaisiin hankkeisiin, joissa kunnan maksuosuus on kohtuullinen ja jotka hyödyttävät kuntaa.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	0	-4 387	0	0	0
TOIMINTAKATE	0	-4 387	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	-4 387	0	0	0

3031 Henkilöstöpalvelut

Perustehtävä

Henkilöstöjaosto seuraa henkilöstörakenteen ja palkkauksen kehitystä sekä vastaa henkilöstösuunnittelusta.

Henkilöstöjaosto toimii neuvotteluosapuolena palkkaneuvotteluissa ja ratkaisee ne asiat, jotka koskevat henkilöstöhallinnon tehtäväaluetta ja henkilöstön palkkausta.

Yhteistoimintaryhmä vastaa yhteistyöstä kunnan ja henkilöstön välillä. Työsuojelutoimikunta kuuluu yhteistoimintaryhmään.

Toimintasuunnitelma

- henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen minimointi
- työhyvinvointikyselyn toteuttaminen
- toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta työhyvinvoinnin tukena
- henkilöstön osaamista tukevan koulutuksen tarjoaminen
- henkilöstöjaoston ja yhteistoimintaryhmän kokoukset 2–4 kertaa vuodessa

Työhyvinvointikysely koko kunnan henkilöstölle toteutettiin keväällä 2024. Kyselyn pohjalta kehitetään toimintatapoja kunnassa mm. panostamalla perehdyttämiseen, psykologiseen turvallisuuden tunteeseen ja positiivisen palautteen antamiseen sekä sisäiseen viestintään.

Työterveyshuolto on kilpailutettu vuonna 2022 ja työterveyshuollon palvelut tuottaa Mehiläinen Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa päivitetään vuosittain.

Henkilöstölle tarjotaan ePassin kautta työhyvinvointirahaa (liikunta, kulttuuri, hierontapalvelut). ePassin työhyvinvointiraha on 130 euroa vuodesta 2026 alkaen. Lisäksi järjestetään vuosittain työpaikkakohtainen Tyky-tapahtuma. Työsuhdepyöräetu on alkanut vuonna 2024, mutta työsuhdepyöräetu on päättymässä vuonna 2026 lainsäädännön muuttuessa.

Koulutussuunnitelma henkilöstölle laaditaan vuosittain.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 424	37 000	33 000	33 000	33 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-140 520	-116 066	-124 566	-124 173	-124 271
TOIMINTAKATE	-95 095	-79 066	-91 566	-91 173	-91 271
TILIKAUDEN TULOS	-95 095	-79 066	-91 566	-91 173	-91 271

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	484 688	470 950	494 734	499 234	494 734
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 095 197	-1 162 861	-1 235 187	-1 198 889	-1 203 919
TOIMINTAKATE	-610 509	-691 911	-740 453	-699 655	-709 185
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 191	-48 689	-110 282	-100 282	-100 282
Poistot ja arvonalentumiset	-48 191	-48 689	-110 282	-100 282	-100 282
TILIKAUDEN TULOS	-658 700	-740 600	-850 735	-799 937	-809 467

3071 Elinkeinojen kehittäminen

Perustehtävä

Keskeisiä tavoitteita ovat Alavieskan vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden kasvattaminen sekä yritteliäisyyden vahvistuminen.

Elinkeinojen kehittymistä jarruttavien tekijöiden tunnistaminen ja niiden vähentäminen.

Kunta järjestää elinkeinopalveluja ostopalveluna sekä omana toimintana.

Toimintasuunnitelma

- Kaavoituksella lisätään omakotitontteja sekä yritystontteja ja siten edistetään asukasluvun kehittymistä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä
- Yrityksille vuokrattavien tilojen mahdollisimman korkean käyttöasteen varmistaminen ja teollisuustilojen markkinoinnin tehostaminen.
- Osallistutaan elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin elinkeinopolitikan vuosille 2023–2025 mukaisesti, Valmistellaan uutta elinkeinopolitiikkaa uuden kuntastrategian hyväksymisen jälkeen.
- Tapauskohtaisesti elinkeinopoliittisena toimenpiteenä on yritysrahoitus.
- Kunnan yritystilat, jotka on yhtiöitetty, pyritään myymään yrittäjille.
- Vestia Oy:n lajittelupihan kanssa tehdään yhteistyötä
- Mahdollisen halliyhtiön rakentamisen edistäminen
- Kunnan vuokra-asuntojen lisärakentaminen sekä markkinoinnin tehostaminen ja asukasluvun lisääminen hyväksytyn kuntastrategian mukaisesti.
- Yritysten tukemiseen ja yritysten perustamiseen varataan rahaa 15.000 euroa vuodessa.
- Kuntastrategian tavoitteen toteuttaminen vähintään 15 uutta yritystä vuodessa.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	311	1 040	1 040	1 056	1 056
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-28 314	-90 316	-53 240	-53 251	-53 404
TOIMINTAKATE	-28 003	-89 276	-52 200	-52 196	-52 349
TILIKAUDEN TULOS	-28 003	-89 276	-52 200	-52 196	-52 349

Perustehtävä

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kaikki työllistämiseen liittyvät palvelut ja työllistämistä edistävät hankkeet

- Ylivieska-Kalajoki-Nivala (YKN) työllisyysalue on tuottanut TE-palvelut vuoden 2025 alusta.
- Kesätyöllistäminen
- Työllisyys Hankkeet
- Palkkatuella työllistäminen
- Velvoitetöylyllistäminen
- Starttiraha
- työpajan ylläpitäminen Pohteen kanssa yhteistyössä

Toimintasuunnitelma

- Ylivieska-Kalajoki-Nivala (YKN) TE-alue tuottaa palveluja. Lähipalveluja on kunnassa tarpeen mukaisesti noin neljää päivää viikossa. Kalajoen kaupunki tuottaa työnantaja kuntana pääosan palveluista. Osa keskitetyistä palveluista tuotetaan Ylivieskan tai Nivalan toimesta.
- Yhteistyö Pohjois-Pohjanmaan työllistymistä edistävästä yhteispualvelusta (TYP) toimii jatkossa Raahen ja Kalajoki-Ylivieska-Nivalan työllisyysalueilla.
- Pitkäaikaistyöttömien määrän vähentäminen ja Kelan maksujen alentaminen. Kelan maksut ovat lisääntyneet merkittävästi vuoden 2025 alusta, kun kunnan vastuu kasvoi. Kunta maksaa työmarkkinatukea, peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa Kelan kautta.
- Nuorten kesätyöllistäminen kuntaan
- kunta tarjoaa kesätyöseteleitä alueen yrityksille nuorten työllistämiseen kesätyöpaikkoihin. Talousarvioon varataan 5 x 200 € kesätyöseteleihin
- Hyvinvointikoordinaattorin palveluja ostetaan Merijärven kunnalta 2 pv/viikossa kuntouttavan työtoiminnan ohjaamiseen ja Kelan listan työttömien työllistämiseen.
- Merijärven 4H-yhdistyksen kanssa tehdään yhteistyötä myös työllisyyden hoidossa
- Kunnassa on työpaja toimintaa, jossa on mm. kuntouttavaa työtoimintaa Pohteen päätöksellä. Toiminnan jatkoa arvioidaan ja keskustellaan Pohteen kanssa kustannusten jakamisesta.

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS	TS
	+ muutokset 2025			2027	2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 821	3 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-140 718	-546 601	-551 020	-551 024	-554 623
TOIMINTAKATE	-97 897	-543 601	-551 020	-551 024	-554 623
TILIKAUDEN TULOS	-97 897	-543 601	-551 020	-551 024	-554 623

3073 Joukkoliikenne

Perustehtävä

Joukkoliikenteen päätehtävä on kunnan sisäinen joukkoliikenne, joka tällä hetkellä on kutsutaksitoimintaa. Lisäksi osallistutaan seudullisiin joukkoliikennetyöryhmiin ja hankkeisiin. Lisäksi toimitaan joukkoliikenteen yhdyshenkilötehtävissä.

- kutsutaksitoiminta
- joukkoliikenteen työryhmät ja hankkeet
- vuoden 2026 alusta Elyn joukkoliikenne tehtävät siirtyvät liikenne- ja viestintävirasto Traficomin vastuulle, jonka kanssa tehdään yhteistyötä

Toimintasuunnitelma

- Pyritään parantamaan seudullista joukkoliikennettä mm. Traficomin yhteistyöllä
- Osallistutaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eli Pohteen kanssa yhteistyöhön

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS	TS
	+ muutokset 2025			2027	2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 560	-14 708	-14 959	-14 959	-14 959
TOIMINTAKATE	-12 560	-14 708	-14 959	-14 959	-14 959
TILIKAUDEN TULOS	-12 560	-14 708	-14 959	-14 959	-14 959

3074 Kotouttaminen

Perustehtävä

Toimintasuunnitelma

- Kotouttamisohjelman toteuttaminen
- Kotouttamisen kuntakoordinaattori on palkattu hallintopalveluiden kautta (noin 50 %:n työajalla)
- Yhteistyö lähikuntien sekä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa
- Osarahoituksesta tulee valtion KEHA-keskuksen kautta

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	65 000	50 000	50 000	50 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81	-41 366	-42 922	-42 941	-43 124
TOIMINTAKATE	-81	23 634	7 078	7 059	6 876
TILIKAUDEN TULOS	-81	23 634	7 078	7 059	6 876

3091 Maaseutupalvelut

Perustehtävä

KaSi-yhteistoiminta-alue toteuttaa kunnan lakisääteiset maataloushallinnon palvelut sekä vastaa maaseudun ja kylien kehittämisestä alueellaan. KaSi-yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Pyhäjoki, Raahe ja Siikajoki. Kalajoen kaupunki vastaa maaseutuhallinnon järjestämisestä yhteistoiminta-alueellaan.

Maaseutupalvelujen tärkein tehtävä on EU- ja kansallisten viljelijätukihakemusten vastaanotto, käsittely, päätöstenteko ja maksatus sekä viranomaisneuvonta.

Maaseutupalvelujen tavoitteena on neuvoa ja opastaa myös yrittäjiä maaseudun investointeihin, sukupolvenvaihdoksiin, vapaaehtoiisiin tilusjärjestelyihin ja muihin maaseutuyrittäjyyden kehittämishankkeisiin sekä Rieska- Leader- ja kylähankkeisiin.

Lomituspalveluista on vastannut Kalajoen kaupunki 2011–2022. Vuonna 2023 lomituspalveluiden vastuu on siirtynyt Kalajoen alueelta Toholammin isomalle vastuukunta-alueelle.

Toimintasuunnitelma

- yhteistoiminta-alueen maaseutustrategian mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (tuotantoalakohtaiset tilaisuudet, viljelijätukikoulutukset, ajankohtaisinfot, hanke- ja valmiussuunnittelu).
- yhteistyön kehittäminen neuvontajärjestön ym. sidosryhmien kanssa

Maaseudun yritystoiminnan edistämiseen on varattu 45.000 euroa. Osa tästä menee Rieska-Leaderin Alavieskan kuntarahaosuuteen, jonka määrää on lisätty, jotta uusia hankkeita saadaan Alavieskaan. Osa käytetään maksullisen lomittaja-avun tukemiseen. Loppuosa käytetään maatalouden suunnitelmiin ja esim. viljelyohjelmien päivityksiin, jolloin tuettava osuus on harkinnan mukaan enintään 50 % verottomista kustannuksista.

Kalajoen maaseutuhallinnon sopijakuntien maksuosuudet riippuu aktiivitulojen määrästä. Vuonna 2026 Alavieskan maksuosuus on 65.000 euroa eli 13 % yhteistoiminta-alueen kustannuksista. Tämä on myös maksuosuuden perusteena yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Toiminnalliset tunnusluvut

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2027
Tilojen lukumäärä	105	101	99	97	94
Sukupolvenvaihdot kpl	2	2	2	1	1
Maksetut tuet M€	4,51	4,5	4,5	4,4	4,4
Peltoalaa viljelyksessä ha	5459	5322	5400	5400	5400
Tilojen keskikoko ha/tila	50,28	51	51,5	52	52,5
Rahoitetut Leader-hankkeet kpl	5	3	3	2	2

Toimintamenot ja -tulot

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-75 760	-112 000	-112 646	-112 646	-112 646
TOIMINTAKATE	-75 760	-112 000	-112 646	-112 646	-112 646
TILIKAUDEN TULOS	-75 760	-112 000	-112 646	-112 646	-112 646

ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	43 132	69 040	51 040	51 056	51 056
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-257 434	-804 991	-774 787	-774 821	-778 756
TOIMINTAKATE	-214 302	-735 951	-723 747	-723 765	-727 700
TILIKAUDEN TULOS	-214 302	-735 951	-723 747	-723 765	-727 700

31 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kuntastrategian arvot ja tavoitteet ovat lähtökohtamme toiminnassamme.

Perustehtävä ja palveluajatus sivistys- ja hyvinvointipalveluissa

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palvelualueen tehtävänä on edesauttaa ihmisten hyvää arkea. Mahdollistaa kuntalaiselle hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa sivistys- ja hyvinvointipalvelujen vastuualueiden kautta. Teemme yhteistyötä kunnan muiden palvelualueiden kanssa sekä yli kuntarajojen niin seutukunnallisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen palvelualueen vastuualueet ovat

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastopalvelut
- kulttuuripalvelut
- kansalais- ja musiikkiopisto
- liikuntapalvelut
- nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- ennalta ehkäisevä päihdetyö
- terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen

Sopeuttamisohjelman mukaiset säästöt ovat talousarvion sisällä kertautuen vuodesta 2025 ilman erillistä mainintaa. Lisäsopeutukselle ei ole tässä vaiheessa tarvetta.

3100 Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinto

Perustehtävä

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on kehittää, johtaa, ohjata ja koordinoita sivistys- ja hyvinvointipalvelujen järjestämistä siten, että toiminta on mahdollisimman laadukasta ja tuloksellista kaikilla tasoilla. Hallinnon tehtävä on mahdollistaa toimintaa talousarvion luomissa puitteissa, toimintojen järjestäminen joustavasti sekä kuntaisten että työntekijöiden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Hallinnossa otetaan huomioon lapsivaikutusten arviointi.

Toimintasuunnitelma

Tuetaan henkilöstön osaamista ja uudistumista. Tehdään päätöksiä, joka kehittävät sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialaa. Tavoitteena on hyvinvoinnin, terveyden edistäminen kunnassa sekä tuloksellisuuden ja laadun parantaminen sivistys- ja hyvinvointipalveluissa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3100

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-123 185	-126 163	-130 411	-132 083	-133 437
TOIMINTAKATE	-123 180	-126 163	-130 411	-132 083	-133 437
TILIKAUDEN TULOS	-123 180	-126 163	-130 411	-132 083	-133 437

Sisäiset vuokrat ovat nousseet 7 %.

3101–3104, 3108, 3114 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Lapsuuden itseisarvo
- Luottamuksellisuus
- Kiireettömyys
- Tasa-arvo

Perustehtävä

Varhaiskasvatuspalvelujen tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä ja oppimista kasvatuskumppanuuteen perustuvassa yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus sisältää:

- varhaiskasvatuksen hallinnon
- päiväkotihoidon
- esioppilaiden iltapäivätoiminnan
- varhaiserityiskasvatuksen
- perhepäivähoidon
- palvelusetelit yksityisessä palvelutuotannossa, sekä niiden valvonta ja ohjaus
- lastenhoidon tuet

Kunnassa olevia varhaiskasvatuspaikkoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja varhaiskasvatuslain säädöksiä mukaisesti sekä lapsen edun ensisijaisuus huomioiden (Varhaiskasvatuslaki 4§). Toimintakulttuurin ohjaa Opetushallituksen ohjeistuksen mukainen Alavieskan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma.

Toimintasuunnitelma

Kunta järjestää varhaiskasvatuspalveluja tarvetta vastaavasti eri toimintamuodoissa.

Päiväkodeissa toimii kuusi lapsiryhmää, joista yksi on esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ryhmä. Keltasirkussa toimii neljä lapsiryhmää. Peukaloisen päiväkodissa toimii kaksi lapsiryhmää. Syksyllä 2026 esiopetusryhmää ei ole tulossa Keltasirkkuun ikäluokan koon takia, ainoastaan täydentävää varhaiskasvatusta, jolla katetaan esioppilaiden hoidon tarve.

Perhepäivähoitoa tarjoaa yksi tai kaksi kunnallista perhepäivähoitajaa.

Keltasirkun päiväkodissa on myös laajennettu aukioloaika lasten hoidon tarpeen mukaisesti maanantaista perjantaihin. Satunnaiseen tarpeeseen voimme ostaa viikonloppuhoitoa yksityiseltä palveluntuottajalta.

Koululaisten loma-aikoina Peukaloisen päiväkoti on suljettuna ja lapsiryhmät ovat Keltasirkussa.

Yksityistä päiväkotia ei ole toiminnassa omassa kunnassa, mutta poikkeustapauksissa palveluseteli voidaan myöntää toisen kunnan yksityiselle palveluntuottajalle.

Paikka- ja henkilöstötilanne 1.8.2025

KELTASIRKKU	12+21+21= 55 kokopäiväpaikkaa ja 16 osapäiväpaikkaa	aukiolo 5.15–21.30	henkilöstö: 12 kasvatushenkilöstöä
PEUKALOINEN	12+21= 33 kokopäiväpaikkaa	aukiolo 6.30–17.00	henkilöstö: 6 kasvatushenkilöstöä
YHTEENSÄ	104 päiväkotipaikkaa + 4–8 perhepäivähoidon paikkaa		varhaiskasvatuksen sosionomi (kiertävä), varhaiskasvatusjohtaja, apulaisjohtaja, 2 avustajaa, 2 perhepäivähoitajaa, yht. 24 henkilöä

Varhaiskasvatuksen hallinnollisiin tehtäviin ja lähiesihenkilötehtävään suunnataan varhaiskasvatusjohtajan lisäksi apulaisjohtajan työpanosta. Varhaiskasvatusjohtajan virka täytettiin 1.8.2025 alkaen. Toimintakautena 2025–2026 kehitetään edelleen varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen sosionomin palkkaukseen on saatu valtionavustus vuoteen 2027 saakka, hänen tehtäviinsä kuuluu moniammatillisen yhteistyön koordinointi, huoltajien ja vanhemmuuden tuki (esim. perheparkkitoiminta) ja normaali kasvatustyö ryhmissä lisäresurssina.

Varhaiskasvatuksen kokonaishenkilöstömäärä on 24 henkilöä (1.8.2025 tilanne), joista 8 on määräaikaista tai sijaisia. Meillä on 6 vakinaista varhaiskasvatuksen opettajaa,

joista yksi toimii erillisrahoituksella hankkeessa varhaiskasvatuksen sosionomina ja hoitaa apulaisjohtajuutta toimikaudella 2025–2026. Lapsiryhmissä on 7 vakinaista lastenhoitajaa, yksi vakinainen ryhmäavustaja ja yksi määräaikainen erityisavustaja, kaksi perhepäivähoitajaa sekä määräaikaiset lastenhoitajat Syksyllä 2026 uuden toimintakauden alkaessa voi tulla henkilöstövähennystä riippuen lapsiryhmien koosta. Vuonna 2026 vakinaistamisia ei ehdoteta, vaan seurataan lapsimäärän ja syntyvyyden kehitystä.

Mikäli jatkossa varhaiskasvatuspalveluita tarvitsevien lasten määrä laskee, paikkaluku pienenee Peukaloisen päiväkodissa, ja henkilöstö vähenee luonnollisen poistuman kautta mm. määräaikaisista työntekijöistä luopumalla. Todennäköistä on, että suunnitelmavuosien 2026–2028 aikana hoidossa olevien lasten määrä vähenee niin, että Peukaloisen lapsiryhmät voivat yhdistyä Keltasirkun ryhmiin.

Varhaiskasvatuslaki velvoittaa huomioimaan lasten tehostetun ja erityisen tuen tarpeet henkilöstörakenteessa ja mitoituksessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä avataan jälleen haettavaksi. Ellei varhaiskasvatuksen erityisopettajaa saada, jatketaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssin järjestämistä edelleen hyväksi havaittuna ostopalveluhankintana.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät edelleen tuloarajojen nostamisen myötä. Tulokset ja maksupäätökset tehdään silti kaikille perheille. Ilmaisen varhaiskasvatuksen tarjoaminen korottaisi talousarviomäärärahaa asiakasmaksujen verran.

Toimintatulot ja -menot

KP 3101–3104, 3108, 3114

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS	TS
		+ muutokset 2025		2027	2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	98 437	88 300	97 000	97 000	97 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 549 979	-1 617 728	-1 698 765	-1 713 211	-1 729 438
TOIMINTAKATE	-1 451 542	-1 529 428	-1 601 765	-1 616 211	-1 632 438
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 862	-58 909	-59 898	-59 898	-59 898
Poistot ja arvonalentumiset	-54 862	-58 909	-59 898	-59 898	-59 898
TILIKAUDEN TULOS	-1 506 404	-1 588 337	-1 661 663	-1 676 109	-1 692 336

PPE-Köökin kulut nousivat 28 000 euroa. Henkilöstön tarpeen lisäys yksityisen päiväkodin lakattua vuonna 2024 ja lasten tuen tarpeet lisäsivät henkilöstökuluja vuoden 2025 talousarviossa 76 146 euroa, mikä näkyy myös vuonna 2026 talousarviossa. Sisäiset kulut ja vuokrat nousivat noin 7 %.

Esi- ja perusopetuksen arvot

Hyvinvoiva, välittävä, turvallinen ja sitoutunut yhteisö.

Perustehtävä

Yhtenäiskoulun opetusta ohjaa perusopetuslaki, asetukset sekä valtakunnallinen että koulukohtainen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma, henkilöstön ja johtokunnan tarkistama, sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hyväksymä työsuunnitelma.

Keskeisinä opetustyön suunnittelun periaatteina ovat oppilaan vastuu omasta oppimisestaan, oppilaskeskeisten opetusmenetelmien käyttö, oppilaiden ja vanhempien vaikutusmahdollisuus opiskeluun liittyvissä asioissa.

Esiopetuksen tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen ja ryhmässä toimimisen oppiminen.

Uuden opetussuunnitelman myötä oppilaasta kehittyy aktiivinen toimija kouluyhteisössä ja oppilaat otetaan yhä enemmän mukaan koulun toiminnan suunnitteluun. Oppilasta ohjataan ikä- ja kehitystaso huomioiden itsenäiseen tiedon hankintaan tarjoamalla heille erilaisia kiinnostuksen kohteita, kokemuksia ja elämyksiä. Oppilaita kannustetaan käyttämään erilaisia työtapoja. Arvioinnissa käytetään oppilaiden itsearviointia sekä opettajan suorittamaa jatkuvaa formatiivista arviointia.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivisin, paitsi ei lauantaikoulupäivinä. Toimintaan voivat osallistua 1–2-luokkien oppilaat sekä oppilaskohtaiseen tukeen siirretyt oppilaat luokilla 1–9.

Toimintasuunnitelma 2026–2029

- Kehitetään iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toimintaa.
- Kehitetään koulun pihoja lapsiystävällisemmiksi ja liikkumaan kannustaviksi. Samalla suunnitellaan koulun liikennejärjestelyt turvallisemmiksi. Hanke etenee investointien kautta. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut ovat mukana kehittämässä koulun piha-aluetta ja koulutien turvallisuutta.
- Liikkuva koulu –hankkeen toteuttaminen koulupäivän liikunnallisuuden lisäämiseksi sekä koulupäivän rytmittäminen oppimista tukevaksi on kunnan omarahoitteista toimintaa sekä erillisrahoitteista hankerahoituksella.
- KiVa-koulu –toiminnan tehostaminen ja toiminnan painopisteen suuntaaminen ennaltaehkäisevään työhön.
- Koulukohtaisten kehittämis- ja arviointikohteiden kohteiden tavoitteiden toteuttaminen koulussa konkreettisesti. Kehittämiskohteet valitaan vuosittain ja niiden toteuttamisesta vastaa erikseen valittu henkilöstötiimi.

- Kerhotoiminnan toteuttaminen Kerhotoiminnan kehittämisrahoituksen sekä Harrastamisen Suomen mallin rahoitusten turvin.
- Tukioppilaat ja oppilaskuntien hallitukset pyrkivät edistämään oppilaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.
- Koulussa toteutetaan uuden oppilashuoltolain mukaista toimintaa. Koulussa toimii yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä sekä koulun oppilashuollon alainen ruokatoiminkunta.
- Käytämme yhdessä kehitettyjä ja sovittuja yhteistyö- ja rajapintaprosesseja lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa sekä kehitämme niitä edelleen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.
- Uusi oppivelvollisuuslaki tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuus laajeni vuosi kerrallaan. Jatko-opintoihin sijoittumisessa varmistetaan jatkokoulutuspaikka jokaiselle peruskoulun päättävälle oppilaalle. Kunnalla on valvonta ja ohjausvelvollisuus toisen asteen oppivelvollisista. Oppivelvollisuuden laajennettua toisen asteen opinnot ovat maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Seuraamme toisen asteen maksuttomuuden taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia sekä vastataan niihin tarvittaessa.
- Perusopetuksen oppilaanohjauksen lehtori toteuttaa kunnan 2. asteen oppivelvollisuuden valvonta- ja ohjausvelvollisuutta 1–2 vvh mukaisella korvauksella valvontatehtävien määrän mukaisesti.
- Koulussa jatketaan koulunuorisotyön toteuttamista saadun hankerahoituksen turvin yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa 30.9.2027 saakka. Kunta sitoutuu varaamaan tulevaisuudessa mahdollisesti talousarviovarauksen toiminnan järjestämiseksi omarahoitteisesti, ellei hankerahoitusta saada. Ehtona on, että yhteistyö Merijärven kunnan kanssa jatkuu.

Tällöin Merijärven kunta sitoutuu palkkaamaan koulunuorisotyöntekijän kuntaansa toistaiseksi ja Alavieskan kunta sitoutuu ostamaan toistaiseksi koulunuorisotyöntekijän palveluja 50 % ko. työntekijän työajasta. Kuntien välillä tehdään sopimus toiminnan toteuttamisesta.

Talousarvionkehikseen ei tule lisäystä tästä toiminnasta vaan talousarviovarauksena on varautuminen hankerahoituspohjaiseen toimintaan. Talousarviovaraus on sovittu yhdessä Merijärven kunnan kanssa. Toiminnan kehittäminen ei aina tuo mukanaan suuria kuluja ja tämä on siitä hyvä esimerkki.

Yhteistyö Merijärven kanssa koulunuorisotyöntekijän sekä Jelpiverkon etsivän nuorisotyöntekijän osalta on ollut toiminnan kehittämisen kannalta antoisaa ja mikä tärkeintä, nuorille erittäin merkittävää toimintaa.

- Yhtenäiskoulussamme työskentelee valtion erillisrahoituksella resurssiopettaja toista lukuvuotta 2025–2026 ja valtion talousarviosta riippuen, mahdollisesti luvattuna, kolmantena lukuvuonna 2026–2027. Resurssiopettajan tehtävät ovat rahoittajan edellyttämällä tavalla järjestetty, yhtenäiskoulun ylimääräisenä

resurssina, oppilaiden tukena oppimisen edellytyksiä ja yhdenvertaisuutta lisäävästi.

- Kielen aineenopettajan virka on täytetty määräaikaisena kolmen vuoden ajalle vuosille 2025–2028. Määräaikaisuuden syy on ennakoituun oppilasmäärän vähenemiseen varautuminen.
- Seurataan verkostoperuskoulun kehittymistä ja liitytään toimintaan mukaan tarvittaessa.
- Arvostetaan osaavaa henkilöstöä sekä mahdollistetaan täydennyskoulutus. Kunnassa on koulutussuunnitelma, jota noudatetaan.
- Varaudutaan tulevaan oppilasmäärän vähenemiseen hyvällä henkilöstösuunnitelulla. Henkilöstön määrää määrittää vähenevän oppilasmäärän lisäksi muun muassa perusopetuslain 3 a §:n mukainen lapsen edun ensisijaisuus esi- ja perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä. Pyritään oppilasmyönteiseen, optimaaliseen, kustannustehokkaaseen ja työntekijäystävälliseen henkilöstösuunnitteluun oppilasmäärän vähentyessä.

Henkilöstösuunnitelma osana toimintasuunnitelmaa

Kaksi erityisopettajan virkaa

Erityisopetus- ja ohjaajaresurssin tarve on suuri ja kyseisten resurssien tarve tulee tulevina vuosina todennäköisesti vain kasvamaan. Tämä johtuu oppilaiden henkilökohtaisten ohjaajien tarpeen kasvusta, yleistyvistä oppimisvaikeuksista ja oppilaiden neuropsykiatrisista häiriöistä. Myös yhteiskunnan muutoksen tuoma pahoinvointi on oppimisen este, jolloin tarvitaan tukea oppimisessa. Tämä suunta on valtakunnallinen eikä Alavieska poikkea muista kunnista tässä asiassa.

Tähän tuen tarpeen lisääntymisen vähentämiseen sekä sen hallintaan ja hallinnollisen kirjaamistyön vähentämiseen tähdätään 1.8.2025 voimaan tulleella perusopetuslain muutoksella vuoden siirtymäajalla. Uusi laki pitää sisällään kaksi tuen muotoa, ryhmäkohtaisen tuen ja oppilaskohtaisen tuen. Uusi laki vaatii ryhmäkohtaisen tuen määräksi vähintään 0,122 tuntia per oppilas. Muutokset annettavaan tukeen koulussa tuonee muutoksia tukea tarvitsevien oppilaiden määrään yleisopetuksen luokilla. Uuden lain vaatimukset täsmentyvät talven aikana. Myös henkilöstöä koulutetaan uuden lain vaatimuksiin. Tuen takaamiseksi viiden erityisopettajan sijaan oppilaat tarvitsevat 1.8.2026 alkaen kuusi erityisopettajaa, joista neljä on erityisluokanopettajaa ja kaksi laaja-alaista erityisopettajaa. Laaja-alaiset erityisopettajat antavat lain vaatimaa ryhmäkohtaista tukea oppilaille, jota koulussamme pitää antaa noin 39 tuntia viikossa.

- Esitetään täytettäväksi ja perustettavaksi 1.8.2026 alkaen vakituinen erityisluokanopettajan virka Alavieskan yhtenäiskouluun oppilaiden tuen tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla. Tällä hetkellä vuosiluokilla 4–6 tuen resurssi ei ole riittävä. Tuntikehys on jo osittain olemassa koulun tuntikehyksessä, joten oppituntien lisäys on maltillinen.

- Esitetään ajalle 1.8.2026-31.7.2027 edelleen, jo nyt talousarviossa huomioitua, laaja-alaisen erityisopettajan virkaa oppilaiden ryhmäkohtaisen tuen tarpeen takaamiseksi lain vaatimalla tasolla. Määräaikaisen viran jatkumista harkitaan vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä oppilaiden tuen tarpeen mukaan vuoden 2026 syksystä alkaen.

Koulunkäynninohjaajat

- Keväällä 2026 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajan tehtävää ja kuusi määräaikaista koulukäynninohjaajan tehtävää oppilaiden tuen tarpeiden takia. Kuudesta määräaikaisesta koulunkäynninohjaajasta yksi on yhteinen varhaiskasvatuspalvelujen kanssa.
- Syksyllä 2026 kunnassa on seitsemän vakinaista koulunkäynninohjaajaa. Vastataan oppilaiden tuen tarpeeseen tarvittavalla määräaikaisten koulunkäynninohjaajien määrällä syksyllä 2026. Iltapäiväkerhon oppilasmäärä on kasvamaan päin, mikä myös luo painetta lisätä ohjaajien määrää.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Ta 2026	Su 2027	Su 2028
Perusopetuksen oppilaita	310	312	298	276	261
Esiopetuksen oppilaita	35	23	25	24	19
Henkilöstö lkm.	44	41	42	41	40
Kokonaistuntien määrä	762,9	766,9	786,9/790,9	790,0	790,9
Jatko-opintoihin päässeet/ päättötodistuksen saaneet	45/46	33/33	39/39	47/47	38/38

Oppilasmäärät ovat vuodesta 2025 eteenpäin syyslukukauden alun oppilasennusteen mukaiset. Jatko-opintoihin siirtyvät ovat ko. vuoden kevään lukuja.

Tuntikehyksen määrä on kasvanut muutamassa vuodessa. Valtion taholta on tullut velvoittavia tuntilisäyksiä useana vuonna eri aineisiin. Valtioneuvoston päätöksillä perusopetuksen tuntijakoa koskevan asetusta on muutettu. Lisäystä oppilaan tuntimääriin tuli aiemmin ruotsin kieleen opetukseen sekä tämän lisäksi yhteensä 4 oppituntia luokkien 1–2 äidinkielen ja matematiikan opetukseen, yksi tunti kutakin ainetta. Luokkia on kaksi rinnakkaisluokkaa. Kolmannelle luokalle tuli yksi tunti oppilaan viikkotuntimäärään lisää eli yhteensä 23 tuntia viikossa. Tämän lisäksi oppilaan tuntimääriä tuli määrääväksi tekijäksi oppilaan viikkotuntimäärät, jotka lisäsivät oppilaskohtaisen ja ryhmäkohtaisen tuen tunteja. Ryhmäkohtaisen tuen antamiseen tuli laissa määritelmä 0,122 h/oppilas.

Oppilaskohtaiset kustannukset

	Kokonais-kustannukset €/oppilas
2009 tilinpäätös	6 378
2010 tilinpäätös	6 820
2011 tilinpäätös	7 125
2012 tilinpäätös	8 035
2013 tilinpäätös	8 686
2014 tilinpäätös	8 732
2015 tilinpäätös	8 335
2016 tilinpäätös	8 550
2017 tilinpäätös	8 638
2018 tilinpäätös	7496
2019 tilinpäätös	7802
2020 tilinpäätös	7820
2021 tilinpäätös	7575*
2022 tilinpäätös	7792
2023 talousarvio	9873*
2023 tilinpäätös	9875*
2024 talousarvio	10119*
2024 tilinpäätös	10 668*
2025 talousarvio	10 465*
2026 talousarvio	11 340*

*Kokonaiskustannukset ilman sisäisiä vuokria, sisäisiä eriä, poistoja, hankkeita ja valtion erityisavustuksia muodostuvat toimintakuluista jaettuna perusopetuksen oppilasmäärällä. (KP 3120, 3121, 3128) Vuonna 2026 oppilaskohtaisen hinnan nousuun vaikuttaa laskeva oppilasmäärä.

Toimintatulot ja -menot

KP 3106, 3120, 3121, 3123, 3127, 3128

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	270 846	229 800	248 300	248 300	248 300
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 022 787	-3 942 255	-4 093 066	-4 069 936	-4 104 963
TOIMINTAKATE	-3 751 941	-3 712 455	-3 844 766	-3 821 636	-3 856 663
Suunnitelman mukaiset poistot	-195 165	-183 533	-162 102	-162 102	-162 102
Poistot ja arvonalentumiset	-195 165	-183 533	-162 102	-162 102	-162 102
TILIKAUDEN TULOS	-3 947 106	-3 895 988	-4 006 868	-3 983 738	-4 018 765

KP 3120, 3121, 3128 (toimintakulut ilman sisäisiä eriä)

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	237 835	205 250	108 808	220 500	220 500	220 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 307 010	-3 264 968	-2 698 253	-3 379 221	-3 354 445	-3 388 004
TOIMINTAKATE	-3 069 175	-3 059 718	-2 589 445	-3 158 721	-3 133 945	-3 167 504

3131 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston arvot

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

Perustehtävä ja palveluajatus

Vastuutoimielimenä toimii Kansalaisopiston johtokunta, jossa on ylikunnallinen luottamusedustus. Kansalaisopiston vastuuviranhaltijana toimii Kansalaisopiston rehtori.

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen, ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Ylivieskan seudun kansalaisopiston toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

Toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026

Kansalaisopiston toimenpiteiden pohjana on Ylivieska - Kasvun kaupunki -strategiasta osiot Koulutuksesta osaamista ja Palveluista hyvinvointia.

Toiminnan painopisteenä on alueen asukkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus sekä mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen. Edellisen lisäksi tavoitteena on järjestää toimintaa, joka oppimisen lisäksi edistää ja tukee opiskelijan hyvinvointia ja terveyttä. Kuntalaiskuuleminen, yhteistyö eri hallintokuntien ja laajan sidosryhmäverkoston kanssa ovat tärkeitä opetustoiminnan kehittämistyössä ja kurssisuunnittelussa. Huomiota kiinnitetään aktiiviseen opiston toiminnan ja kurssien markkinointiin, sekä monikanavaiseen viestintään siten, että kaikki ikä- ja kohderyhmät otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi kansalaisopistolla tulee olla riittävät henkilöstö- ja talousresurssit. Edellisen lisäksi opetustilojen tulee täyttää ainekohtaiset vaatimukset niin turvallisuuden kuin välineiden osalta, jotta voidaan varmistaa mahdollisuus toiminnan ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Henkilöstölle suunnattujen säännöllisten palaverien tavoitteena on kehittää avointa ja osallistavaa päätöksentekoa sekä lisätä työhyvinvointia. Täydennyskoulutusten avulla turvataan henkilöstön ammatillinen osaaminen muuttuvissa olosuhteissa.

Kansalaisopisto verkostoituu aktiivisesti toiminta-alueellaan kaupungin eri hallintokuntien, kolmannen sektorin, seurojen ja yhteisöjen kanssa ja näin vaikuttaa osaltaan opetustoiminnan lisäksi paikalliskulttuurin ylläpitämiseen, alueen kulttuurielämän monipuolistamiseen sekä kuntalaisten yhteisöllisyyden, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseen.

Vuoden 2026 alussa opiston ilmoittautumisen yhteyteen avataan verkkokauppa. Opiskelija voi ilmoittautuessaan maksaa kurssimaksun pankin verkkomaksuna, e-passilla tai Smartumilla.

Talousarviovuonna 2026 tulee ratkaista kylätaloilta lakkautettujen kutomojen uudelleen sijoittaminen yhteistyössä tilapalvelujen kanssa. Sopimuskuntien osalta erityisesti päivällä järjestettävien kurssien osuutta tulee aktiivisesti edistää.

Osaamisperusteisuuden valmistelua jatketaan. Osaamisperusteisten kurssien suoritukset voidaan opiskelijan suostumuksella viedä kansalliseen Koski-tietovarantoon. Näin kansalaisopistossa saavutettu osaaminen on aiempaa helpommin opiskelijan hyödynnettävissä.

Uusi laki taiteen perusopetuksesta tulisi lakiluonnoksen mukaan voimaan vuonna 2027. Tästä johtuen opetussuunnitelmatyö alkaa heti sen jälkeen, kun OPH on julkaissut taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Opetussuunnitelmatyöhön tulee varata riittävät resurssit.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa "LATUA!" laatu- ja kehittämishankkeessa, jonka tavoitteena on kansalaisopistojen toiminnan ja tunnettuuden lisääminen laatutyön tulosten kautta muuttuvassa toimintaympäristössä. Hankkeessa kerätään tietoa toiminnan nykytilasta, itsearvioidaan ja nostetaan esiin kehittämiskohteita. Hankkeessa osallistetaan laadun arviointiin koko opiston henkilöstö, asiakkaat, sidosryhmät ja ylläpitäjät. Lopputuloksena tuotetaan digitaalinen ideakirja hyvistä käytännöistä sekä malleja laatutyön tulosten

raportoimiseen ja esittämiseen henkilöstölle, asiakkaille ja sidosryhmille. Opistossa jatketaan jo aloitettua arviointityötä. Saatujen tulosten pohjalta valitaan kehittämiskohteet, joita edistetään myös hankkeen päättymisen jälkeen. Latua! -hanke jatkuu vuoden 2026 kesään saakka.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Ta 2026	Su 2027	Su 2028
Tunteja Alavieskassa	812,7	1200	1200	1200	1200
Oppilasmäärä	228	400	400	400	400
Menot €/h	30,16*	26	26	26	26

* nettohinta, jossa verkkokurssit mukana.

Toimintatulot ja -menot

KP 3131

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS	TS
		+ muutokset 2025		2027	2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 424	-32 500	-33 117	-33 117	-33 117
TOIMINTAKATE	-25 424	-32 500	-33 117	-33 117	-33 117
TILIKAUDEN TULOS	-25 424	-32 500	-33 117	-33 117	-33 117

3141 Musiikkiopisto

Arvot

Yksilöllisyys – Yhteisöllisyys
Tavoitteellisuus – Elämyksellisyys

Perustehtävä ja palveluajatus

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Alavieska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

Toimintasuunnitelma 2026–2028

Musiikkiopisto on oman alansa erityisosaamista näkyväksi tekevä toimija kaikissa jäsenkunnissa ja järjestää toimialueellaan monipuolisia, eri kohderyhmille suunnattuja konsertteja. Oppilaitos tekee tiivistä yhteistyötä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa

ja pyrkii myös tätä kautta tavoittamaan musiikin harrastamisesta kiinnostuneita lapsia ja nuoria. Lasten määrän vähentyessä pyritään lisäämään toiminnan näkyvyyttä ja markkinointia.

Opetussuunnitelman toteuttamisessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että oppilaat sitoutuvat tavoitteelliseen, pitkäjänteiseen harrastukseen omien vahvuksiensa pohjalta. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni oppilas suorittaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän kokonaisuudessaan ja saa päättötodistuksen.

Musiikkiopistomme haluaa ylläpitää toimintailmapiiriä, joka rohkaisee ja kannustaa tekemään yhteistyötä sekä oppilaitoksen sisällä että myös ulkopuolisten tahojen kanssa. Laadukkaasti perusopetuksen lisäksi toteutetaan opetushallituksen erillisvaltionavulla pedagogisia hankkeita laajentamaan kulloinkin valittujen teemojen osaamista ja ymmärtämistä. Vieska Sinfonietta-orkesterille suunnitellaan ulkomaanmatkaa. Sen toteutuminen kuitenkin edellyttää erillisvaltionavun saamista joko OPH:n hankerahoituksesta tai Erasmus-hankkeesta.

Taiteen perusopetuslain sekä valtionrahoitusjärjestelmän uudistuessa KOSKI-tietokannan käyttöönotto näyttää tulevan ajankohtaiseksi myös taiteen perusopetuksen oppilaitoksissa. Tietokannan käyttöönottoon ohjelmistointeen ja koulutukseen varaudutaan talousarviossa. Uuden taiteen perusopetuslain hyväksymisen jälkeen oppilaitoksessa aletaan varautua opetussuunnitelmauudistukseen. Lakiuudistukseen liittyvää rahoituksen uudistusta seurataan tiiviisti.

Toiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen mm. välittämällä musiikin kautta hyvinvointia erilaisille kohderyhmille. Musiikkiopisto tunnetaan laadukkaasta opetuksesta, jonka turvaamme jatkossakin oikea-aikaisella rekrytoinnilla. Pyrimme saamaan myös sijaisiksi päteviä musiikkipedagogeja tai useamman vuoden alaa opiskelleita. Tuemme opettajien ja hallintohenkilöstön osaamista ja jaksamista koulutussuunnitelman mukaisesti ammatillisten koulutusten avulla.

Pidämme huolta opetustilojen turvallisuudesta pitämällä turvallisuusohjeistukset ajan tasalla ja pyrimme lisäämään kestävä kehityksen periaatteiden noudattamista esimerkiksi siirtymällä soveltuvien osin digitaalisen nuottimateriaalin käyttöön.

Toimintasuunnitelma

- Oppilasmäärän ylläpitäminen sekä varhaisiän musiikkikasvatuksessa että varsinaisten oppilaiden osalta -> tiivis yhteistyö koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa
- Opetussuunnitelman kehitystyössä erityishuomio oppilaiden sitouttamiseen pitkäjänteiseen harrastukseen oppilaan vahvuudet huomioiden
- Monipuolisten yhteistyökonser ttien järjestäminen erilaisille kohderyhmille (palvelukodit, päiväkodit, kirjasto, seurakunta jne.)
- Asianmukaiset toimintatilat
- Alavieskan viikkotuntimäärä talousarviossa 2026 keskimäärin 33 h/vko

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Ta 2026	Su 2027	Su 2028
Tunteja Alavieskassa	1012,2	1155	1155	1125	1125
Oppilasmäärä	23	25	25	25	25
Menot €/h	26,84	31,52	32,30	30	30

Toimintatulot ja -menot

KP 3141

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-27 169	-36 411	-37 103	-37 103	-37 103
TOIMINTAKATE	-27 169	-36 411	-37 103	-37 103	-37 103
TILIKAUDEN TULOS	-27 169	-36 411	-37 103	-37 103	-37 103

KP 3151, 3152 Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen

Perustehtävä

Mahdollistaa kuntalaisille hyvä arki. Hyvää arkea mahdollistavat kuntalaiset itse sekä kunnan toimihenkilöt omalla työllään kaikilla palvelualueilla. Terveysttä ja hyvinvointia tukevia toimintoja tehdään näkyväksi sekä kehitetään toimintaa edelleen kuntalaisten tarpeista lähtien hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Vahvistetaan kunnan palvelualueilla kuntalaisten ja työntekijöiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä osallisuutta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyössä teemme yhteistyötä yli kuntarajojen. Toimimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti.

Työhyvinvointia edesautetaan työprosesseja kehittämällä ja säännöllisin kyselyin. Alavieskan kunnassa tehdään työtä ”Minä autan sinua. Autathan sinäkin minua?” -ajatuksella. Kunnan työntekijöiden lisäksi kunnan vaaleilla valitut luottamushenkilöt sitoutuvat tähän periaatteeseen. Luomme yhdessä hyvää työilmapiiriä kuntaan, olemme samassa veneessä. Jokainen henkilö ymmärtää vastuunsa työhyvinvoinnin luomisessa. Näemme työhyvinvoinnin osana koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.

Toimintasuunnitelma

Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022–2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2023–2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten, kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuodelle 2026 saamme uuden kuntastrategian,

jonka pohjalle teemme uuden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026–2029. Hyvinvointisuunnitelmaan kuuluu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Hyvinvointialue Pohde tekee oman hyvinvointisuunnitelmansa.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävä Hyte-työryhmä toimii hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavana tahona sivistys- ja hyvinvointijohtajan sekä kunnan muun henkilöstön kanssa yhteistyössä. Hyte-työryhmään on sulautettu LAPE-toiminta, lapsiasianneuvosto, monialainen nuorisolain mukainen yhteistyöryhmä ja turvallisuustyöryhmä. Hyte-työryhmässä on edustus kaikilta kunnan palvelualueilta sekä työryhmistä, kunnan luottamushenkilöistä, hyvinvointialueelta, työllisyyden kuntakokeilusta, poliisista sekä kolmannen sektorin toimijoista kunnastamme. Hyte-työryhmän puheenjohtajana toimii HYTE-työryhmän valitsema henkilö.

Hyte-työryhmän tehtäväksi on määritelty alavieskalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sekä nuorisolain 9 §:n tarkoittamana monialaisena nuorisoasioita käsittelevänä yhteistyöryhmänä toimiminen. Hyte-työryhmä huolehtii osaltaan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamisesta. Hyte-työryhmäideoi ja suunnittelee kunnassa tarjottavia palveluja yhteistyössä kaikkien kunnan toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnasta päätetään Hyte-työryhmässä, nuorisovaltuustossa sekä vanhus- ja vammaisneuvostossa yhteisillä päätöksillä sekä palvelualuejohtajan päätöksillä. Hyte-työryhmän alainen Ilmiöt-työryhmä seuraa nuorten ilmiöitä vahvistaen positiivisia, ennaltaehkäisten sekä sammuttaen negatiivisia.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua ja lisäävät hyvinvointia. Ne tarjoavat mahdollisuuden osallistua, tehdä itse, lisäävät yhteisöllisyyden kokemusta sekä vähentävät yksinäisyyttä. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ovat näin merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistävä vastuualue kunnassa.

Nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat hyvinvointia ja terveyttä edistävinä toimieliminä, tuottavat toimintaa kohderyhmilleen sekä lisäävät osallisuutta.

Seuraamme ja olemme mukana kehittämässä hyvinvointialueiden toimintaa sekä kehitämme kunnan toimintaa vastaamaan muuttuvaa kunnan palvelurakennetta. Edesautamme hyvinvointi-indikaattorien toteutumista.

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista. Valitaan tarkastelun mittareiksi HYTE-kertoimen indikaattorit, joita tarkastellaan vuosittain hyvinvointiraportissa eli kunnan toimintakertomuksessa valtuustossa sekä laajassa hyvinvointikertomuksessa kerran valtuustokaudessa.

Laaja hyvinvointikertomus tehdään vuonna 2025. Vuoden 2026 uuden kuntastrategian pohjalle teemme uuden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026–2029. Hyvinvointisuunnitelmaa tehdään HYTE-indikaattorien mukaisesti. Hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen aikataulu voi muokata kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman aikataulua edellisestä. Ennen hyvinvointisuunnitelman tekoa tehdään kuntalaiskysely.

Toimintatulot ja -menot

KP 3151 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	102	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 115	-17 163	-16 860	-16 870	-17 008
TOIMINTAKATE	-7 013	-17 163	-16 860	-16 870	-17 008
TILIKAUDEN TULOS	-7 013	-17 163	-16 860	-16 870	-17 008

3212 Kirjastopalvelut

Kirjastotoimen arvot

- Yhdenvertaisuus
- Yhteisöllisyys
- Kestävä kehitys
- Sananvapaus
- Ennakkoluulottomuus
- Avoimuus
- Rohkeus
- Luotettavuus

Perustehtävä

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (29.12.2016/1492). Kirjasto on kunnan peruspalvelu. Kirjastopalveluiden tulee edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia perinteisten sivistykseen liitettyjen asioiden, kuten kirjallisuuden ja taiteen harrastuksen ja jatkuvan tietojen ja taitojen kehittämisen lisäksi tietoyhteiskunnan edellyttämien kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Laissa korostetaan asiakkaan tasavertaisuutta kirjastopalvelujen käyttäjänä. Tämä näkyy mm. siten, että kirjastot eivät peri varausmaksuja. Kirjasto tarjoaa myös entistä laajemmat e-aineistopalvelut asiakkailleen.

Lisäksi laki edellyttää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen sisällöllistä kehittämistä. Kirjaston toimintoja arvioidaan jatkuvasti ja systemaattisesti laadun ja tuloksellisuuden pohjalta. Kunnassa on yksi kirjasto, joka toimii myös tilana, jossa kuntalaiset voivat oppia, harrastaa, kokoontua, tehdä töitä ja viihtyä.

Toimintasuunnitelma

- Kirjasto on palvelualtis ja laadukas lähipalvelu
- Kirjastoaineisto on ajantasaista (hankinnat, poistot)

- Kirjaston asiakkaiden käytettävissä on valtakunnallinen E-kirjasto sekä sen valikoimaa täydentävä Pohjoisen eKirjasto
- Kirjastossa on riittävästi ammattitaitoista ja pätevää henkilökuntaa
- Kirjasto jatkaa tiivistä yhteistyötä yhtenäiskoulun kanssa
- Lukuharrastuksen edistäminen (satutunnit, kirjailijavierailut, kirjavinkkaus)
- Terveystta edistävien asioiden toteuttaminen tavoitteiden mukaisesti – kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä
- Kirjaston tapahtumat ja taidenäyttelyt
- Kirjasto kaikkien kuntalaisten tilana (harrastaminen, opiskelu, etätyö, kokoontuminen)
- Omatoimikirjastopalvelun kehittäminen ja vakiinnuttaminen osana kirjaston palveluvalikoimaa
- Digitukitoiminnan kehittäminen

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Ta 2026	Su 2027	Su 2028
Lainojen lukumäärä	43 574	43 600	43 600	43 600	43 600
Lainat/asukas	17,88	17,98	17,98	17,98	17,98
Lainat/aukiolotunti, 1833 h	23,74	23,76	23,76	23,76	23,76
Kustannukset €/laina	5,7	6,5	6,5	6,5	6,5
Henkilöstö lkm.	3	3	3	3	3

(*Toimintakulut jaettuna lainojen lukumäärällä)

Toiminta tulot ja -menot

KP 3212

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 519	1 340	2 530	2 561	2 561
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-243 705	-281 162	-291 279	-293 899	-296 408
TOIMINTAKATE	-241 186	-279 822	-288 749	-291 339	-293 847
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 487	-4 449	-4 699	-4 699	-4 699
Poistot ja arvonalentumiset	-7 487	-4 449	-4 699	-4 699	-4 699
TILIKAUDEN TULOS	-248 673	-284 271	-293 448	-296 038	-298 546

Nuorisopalvelujen arvot

- Samanvertaisuus
- Toisen ihmisen kunnioittaminen
- Lapset ja nuoret ensin

3221 Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut**Perustehtävä**

Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Toimintasuunnitelma

- Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen yhdessä yhtenäiskoulun ja muiden paikallisten sekä alueellisten toimijoiden kanssa.
- Koulunuorisotyön toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä Merijärven kunnan kanssa.
- Nuorisovaltuuston toiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.
- Digitaalisen nuorisotyön kehittäminen, sekä paikallisen nuorisotyön toimintakulttuurin ajanmukaistaminen suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.
- Nuorisotilan kehittäminen nykyaikaiseksi ja viihtyisäksi nuoria osallistaen.
- Nuorisotyön suuntaaminen myös varhaisnuorille (10–12-vuotiaille) tukien kotien ja koulun kasvatustyötä.
- Kuntien välinen yhteistyö mm. nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja etsivän nuorisotyön puitteissa.
- Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen nuorisopalvelujen osalta.
- Osallistuminen mahdollisiin erillisrahoituksiin tai hankkeeseen.
- Retki-, leiri-, ja muun vapaa-aikatoiminnan toteuttaminen ja kehittäminen.
- 4H:n toimintaa mahdollistetaan Merijärven 4H-yhdistyksen kautta.

3222 Jelppiverkko**Perustehtävä**

Jelppiverkko eli etsivä nuorisotyö (Nuorisolaki 1285/2016 § 10) tuottaa matalan kynnyksen yksilö- ja starttivalmennusta, seinätöntä työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä sekä paikallisesti että alueellisesti. Jelppiverkko tarjoaa yksilöllistä tukea ja ohjausta Alavieskan 15–28-vuotiaille tuen tarpeessa oleville nuorille. Jelppiverkon toiminta on nuorille vapaaehtoista, nuoria osallistavaa ja ehkäisee syrjäytymistä.

Toimintasuunnitelma

- Jelppiverkon etsivä nuorisotyöntekijä toimii Alavieskassa. Etsivän nuorisotyöntekijän resurssi on yksi henkilötyövuotta eli yksi työntekijä, 36,25 h työajalla. Nuorisotyöntekijänpalvelusta myydään 30 % Merijärven kunnalle. Myös kustannukset jakautuvat näin ollen Alavieskan ja Merijärven kesken samassa suhteessa. Kuntien välillä on tehty sopimus toiminnan toteuttamisesta toistaiseksi.
- Hankerahoitus toimintaan haetaan OKM:ltä vuosittain Oulaisten kaupungin hallinnoimana. Etsivän nuorisotyön tarve on jatkuva ja rahoitus on pysyvä. Etsivä nuorisotyö on nuorisolain mukaista toimintaa §10–12.
- Etsivää nuorisotyötä toteutetaan ja kehitetään yhteistyössä ylikunnallisen Jelppiverkko-hankkeen kautta.
- Jelppiverkko-hanketta hallinnoi Oulaisten kaupunki, joka on palkannut hankkeelle koordinaattorin.
- Jelppiverkko toimii kahdeksan kunnan alueella: Kalajoki, Merijärvi, Alavieska, Ylivieska, Reisjärvi, Oulainen, Sievi ja Haapavesi. Etsivää nuorisotyötä tehdään kaikissa kahdeksassa kunnassa sekä yksilö- ja starttivalmennusta Alavieskaa, Merijärveä ja Reisjärveä lukuun ottamatta muissa kunnissa.
- Jelppiverkon rahoitus muodostuu etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksista ja kuntien rahoituksesta. Rahoituspäätös tulee kuntiin vuosittain takautuvasti huhtikuussa. Alkuvuosi on kunnan omarahoitteista toimintaa. Kunnan rahoitus tasoitetaan loppuvuoden aikana valtion rahoituksella. Koska Jelppiverkon etsivän nuorisotyöntekijän työajasta myydään 30 % Merijärven kunnalle, Alavieskan omarahoitusosuus on maltillinen vuositasona.
- Kunta rahoittaa toimintaa omarahoitteisesti, kunnes rahoituspäätös saadaan huhtikuussa 2026. Saadulla rahoituksella katetaan kuluja takautuvasti toimikauden alusta eli 1.1.2026 alkaen. Näin toimitaan myös muissa Jelppiverkon kunnissa. Rahoituksen määrä riippuu valtion hyväksytystä talousarviosta vuodelle 2026.

Toimintamenot ja -tulot

KP 3221 Nuorisopalvelut

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	360	1 500	1 500	1 523	1 523
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-123 219	-159 624	-165 303	-166 028	-167 139
TOIMINTAKATE	-122 859	-158 124	-163 803	-164 506	-165 617
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633
Poistot ja arvonalentumiset	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633	-3 633
TILIKAUDEN TULOS	-126 492	-161 757	-167 436	-168 139	-169 250

KP 3222 Jelppiverkko

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	25 000	29 500	29 500	29 500	29 500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-43 130	-46 352	-49 140	-49 140	-49 511
TOIMINTAKATE	-18 130	-16 852	-19 640	-19 640	-20 011
TILIKAUDEN TULOS	-18 130	-16 852	-19 640	-19 640	-20 011

3231 Museo

Perustehtävä

Museolaissa (314/2019) säädetään museotoiminnan tavoitteena olevan väestön ymmärryksen ylläpitäminen ja vahvistaminen kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperinnöstä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Toimintasuunnitelma

- Museo avoinna heinäkuussa ja myös tarvittaessa yksittäisiä vierailuja tai tapahtumia varten
- Kotiseutumuseon toiminnan kehittäminen (tapahtumat ja näyttelyt)

- Hannulan talo toimintaa pyörittää yhdistys, mutta kunnan tekniset palvelut vastaa rakennuksen ylläpidosta
- Yhteistyö alueellisen museoverkoston kanssa

Toimintatulot ja -menot

KP 3231

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 109	-12 885	-12 791	-12 792	-12 833
TOIMINTAKATE	-11 109	-12 885	-12 791	-12 792	-12 833
Suunnitelman mukaiset poistot	-742	-742	-742	-742	-742
Poistot ja arvonalentumiset	-742	-742	-742	-742	-742
TILIKAUDEN TULOS	-11 851	-13 627	-13 533	-13 534	-13 575

Museon sisäiset vuokrat ovat nousseet mm. Hannulan talon kiinteistön siirryttyä takaisin kunnan hallintaan 2024.

3261 Kulttuuripalvelut

Perustehtävä

Laissa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019) kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään, että kunnan tehtävänä on:

- edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
- edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa
- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Toimintasuunnitelma

- Kaikenikäisille tarkoitettujen kulttuuritilaisuuksien järjestäminen kunnassa vuosikelloa toteuttaen ja huomioiden kulttuurin monialaisuus ja eri kohderyhmät
- Kulttuuripääkaupunki Oulu2026 vuoden tapahtumat poikkeavat normaalin vuoden perustoiminnasta
- Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan järjestäminen osana yhtenäiskoulun toimintaa

- Hyte-toiminta
- Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutus yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa
- Kaikukortti-toiminnan jatkaminen
- Kulttuurikaveri-toiminnan edistäminen osana Oulu2026-hanketta
- Perinnetoimikunnan tapahtumatuotanto yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Alavieska-päivien järjestäminen yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa
- Siirtolaisuusteemassa olemme mukana mm. tiedontallentajana
- Avustukset ja stipendit kulttuuritoimijoille
- Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia -hanke (LuMaKu) jatkaa alueellisen kulttuurimatkailuverkoston vahvistamista. Toteutusaika on 1.1.2025-31.3.2027. Hankkeessa ovat mukana Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Kalajoen, Kempeleen, Käsämäen, Merijärven, Nivalan, Oulaisten, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnat ja kaupungit sekä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU. Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus on myöntänyt hankkeelle EU- ja valtionrahoitusta.
- Alavieska on Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeessa mukana. Paikallinen työryhmä suunnittelee ja toteuttaa tapahtumia, joita haetaan mukaan viralliseen Oulu2026-ohjelmaan.
- Atla-kulttuurireittikartaston päivittäminen ja hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3261

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	630	406	406	412	412
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 766	-18 798	-19 661	-19 662	-19 887
TOIMINTAKATE	-13 136	-18 392	-19 255	-19 250	-19 475
TILIKAUDEN TULOS	-13 136	-18 392	-19 255	-19 250	-19 475

3311 Liikuntapalvelut

Perustehtävä

Liikuntapalvelut luo edellytykset yleiseen liikunnan omaehtoiseen tai kansalaisjärjestöjen ohjaamaan harrastamiseen huolehtimalla liikunta-alueiden kunnostamisesta ja hoidosta sekä tukemalla seuratoimintaa, joka mahdollistaa monipuolisen nuorisoliikunnan järjestämisen. Liikuntatoimen palveluiden tuottamisessa korostuu yhteistyön periaate eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut Alavieskan kunnassa tuottaa Alavieskan Viri. Liikuntapalveluiden kanssa yhteistyötä tekevät kaikki kunnan palvelualueet.

Toimintasuunnitelma

Alavieskan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman toteuttamiseen osallistuminen liikuntatoimen osalta tavoitteena, että asukkaat liikkuvat ja kuntoilevat aktiivisemmin.

- Maksuttomien liikuntaryhmien säilyttäminen kaiken ikäisille.
- Erityisryhmien liikunnan järjestäminen yhteistyössä Alavieskassa toimivien yhdistysten ja Pohteen kanssa.
- Yhteistyön kehittäminen Pohteen kanssa liikuntapalveluketjun mukaisesti.
- Tietoisuuden lisääminen paikallisista luontoliikuntamahdollisuuksista sekä ohjatut retket luonnossa.
- Pyöräilyreitistöjen kehittäminen
- Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi –kärkihankkeessa aloitettujen toimintatapojen jatkaminen: ohjatut voima- ja tasapainoharjoitteluryhmät.
- Työikäisten liikuntaryhmien ja testauspäivien jatkaminen.
- Liikuntapalveluiden suunnitelmallisuuden lisääminen yhteistyössä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kanssa ja markkinoinnin tehostaminen.

Liikuntasopimuksen hinnan määritetään yhteisellä sopimuksella heinäkuun indeksin mukaan. Korotus sidotaan elinkustannusindeksiin. Indeksikorotuksen tarkoituksena on pitää liikuntasopimus elinkustannusten kehityksessä mukana ja näin mahdollistaa laadukkaiden liikuntapalvelujen kustannustehokas tuottaminen myös jatkossa vastaavanlaisina, kuin ne on sopimusta tehtäessä tarkoitettu.

Toimintatulot ja -menot

KP 3311

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS	TS
		+ muutokset 2025		2027	2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-118 155	-123 979	-125 937	-125 937	-125 937
TOIMINTAKATE	-118 155	-123 979	-125 937	-125 937	-125 937
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 195	-34 970	-17 275	-17 275	-17 275
Poistot ja arvonalentumiset	-19 195	-34 970	-17 275	-17 275	-17 275
TILIKAUDEN TULOS	-137 351	-158 949	-143 212	-143 212	-143 212

3321 Ennalta ehkäisevä päihdetyö

Perustehtävä

Ehkäisevän päihdetyön lain mukaan ehkäisevän päihdetyön tarkoituksena on vähentää päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015)

Kunnan tulee ehkäisevän päihdetyön yhteydessä edistää asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia päihteiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi viranomaisyhteistyöllä, viranomaisille annettavilla lausunnoilla sekä kunnan omilla toimilla.

Toimintasuunnitelma

- Lapsiin ja nuoriin kohdistuva ehkäisevä päihdetyö.
- Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen ja toteuttaminen kaikenikäisille.
- Ehkäisevän päihdetyönsuunnitelman tekeminen.
- Alueellinen yhteistyö ehkäisevässä päihdetyössä.
- Eri toimijoiden kanssa yhteistyössä toteutettava ehkäisevän päihdetyön tapahtuma.
- Kaikki päihteetön toiminta on ennalta ehkäisevää päihdetyötä kunnassa.

Toimintatulot ja -menot

KP 3321

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 478	-1 382	-1 392	-1 393	-1 401
TOIMINTAKATE	-1 478	-1 382	-1 392	-1 393	-1 401
TILIKAUDEN TULOS	-1 478	-1 382	-1 392	-1 393	-1 401

3139, 3160 Erillisrahoitukset ja hankkeet

Haemme toiminnan kannalta merkityksellisiä hankkeita ja erillisrahoituksia.

Hankkeilla ja erillisrahoituksilla sekä maltillisella omarahoituksella saamme vuonna 2026 ainakin varhaiskasvatuksen sosionomin päiväkoteihin, resurssiopettajan yhtenäiskouluun, noin 26 kerhoa viikossa koulupäivän yhteyteen, liikkuvan koulun toimintoja yhtenäiskoululle sekä 4H kerhoja, koulujen loma-ajan kerhoja ja leirejä, etsivän nuorisotyöntekijän ja koulunuorisotyöntekijän palveluja, Lykkyä -lastenkulttuurihankkeen työpajoja ja konsertteja, erilaisen kulttuurivuoden 2026 Oulu2026 mukana, LuKuMa -luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointitoimintaa, Vireästi Arjessa ikääntyvien ryhmämuotoista toimintaa vapaaehtoisvoimin sekä Terveystieteiden liikuntaneuvontahankkeen palveluja.

Toimintatulot- ja menot KP 3139, 3160

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	69 472	47 366	58 196	58 196	58 196
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-84 926	-63 199	-93 213	-93 430	-93 915
TOIMINTAKATE	-15 454	-15 833	-35 017	-35 234	-35 719
TILIKAUDEN TULOS	-15 454	-15 833	-35 017	-35 234	-35 719

Hankkeet ja erillisrahoitukset eivät kuulu sopeuttamisohjelmaan. Liikkuva koulu, koulunuorisotyöhanke sekä Jelpiverkko esitetty aiemmin.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ

Toimintatuotot ovat kasvaneet vuoden 2025 talousarviosta vuoden 2026 talousarvioon nähden 24 220 euroa mm. myyntituottojen kasvuna sekä erillisrahoitusten ja avustusten kautta.

Talousarvion 2026 tilikauden tulos on 148 233 euroa suurempi vuoden 2025 talousarvion tilikauden tulosta. Tilikauden tulos kasvoi 2,2 %.

Henkilöstökuluissa vuoden 2025 talousarviosta on nousua vuoden 2026 talousarvioon nähden 3,5 %. Nousu johtuu raaminmukaisesta korotuksesta. Palkkakuluissa on huomioitu palvelualueen lain velvoittamat toiminnot.

Toimintakulut ovat nousseet 210 339 euroa vuoden 2025 talousarviosta vuoteen 2026 eli kokonaisuudessaan 3,1 %.

Poistot ovat laskeneet 37 887 euroa.

Talousarvio 2026 on laskettu tarkasti ja sisältää selkeitä riskejä. Sopeuttamisohjelman myötä liikkumavara talousarviossa on vähäinen. Oppilaiden tuen tarpeen määrä saattaa lisätä menoja ennakoimattomasti. Yleinen kustannustason nousu voi vaikuttaa toimintakuluihin. Valtion talouden päätökset koskien vuoden 2026–2028 valtion eri rahoituksia tuo myös mukanaan epävarmuustekijöitä. Tämä on hyvä tiedostaa, vaikka kustannusnousua on jo nyt talousarviossa huomioitu.

Toimintatulot ja -menot

KP 3100-3321

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS	TS
		+ muutokset 2025		2027	2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	553 552	413 212	437 432	437 491	437 491
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 504 281	-6 557 700	-6 768 039	-6 764 603	-6 822 097
TOIMINTAKATE	-5 950 729	-6 144 488	-6 330 607	-6 327 111	-6 384 605
Suunnitelman mukaiset poistot	-281 084	-286 236	-248 349	-248 349	-248 349
Poistot ja arvonalentumiset	-281 084	-286 236	-248 349	-248 349	-248 349
TILIKAUDEN TULOS	-6 231 813	-6 430 723	-6 578 956	-6 575 460	-6 632 954

50 TEKNISET PALVELUT

Perustehtävä ja palveluajatus teknisissä palveluissa

Teknisten palvelujen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö tiiviissä yhteistyössä muiden hallintokuntien sekä palvelujen tuottajien kanssa.

Teknisten palvelujen vastuualueet ovat

- teknisen toimen hallinto
- kuntatekniikan palvelut
- liikenneväylät
- viranomaispalvelut
- ympäristönsuojelu
- ympäristöterveydenhuolto
- tilapalvelut
- vesihuolto

5011–5051 Teknisen toimen hallinto, asema- ja yleiskaavoitus, tapahtumat

Perustehtävä

Teknisen hallinnon tehtävänä on pitää tekniset palvelut toimintakykyisenä.

Asemakaavoituksen tavoitteena on alueen historian ja erityispiirteiden huomioiminen rakentamisessa, turvallisten ja viihtyisien asuinalueiden luominen sekä ylläpitäminen.

Tapahtumia, joiden tarkoitus on lisätä viihtyisyyttä ja virikkeellisyyttä kuntalaisille, tuetaan teknisessä toteutuksessa.

Toimintasuunnitelma

- Hallintosäännön päivittäminen tarvittaessa uuden rakentamislain ja rakennusjärjestyksen johdosta
- Huolehditaan siitä, että teknisiä palveluita tuottava yksikkö on toimintakykyinen. Seurataan työssä jaksamista ja koulutustarpeita.
- Asumisviihtyisyyden ja tonttitarjonnan parantaminen kuntastrategian ja investointiohjelman mukaisesti
- Asemakaavan ajantasaisuudesta huolehtiminen
- Alavieskassa järjestettävien tapahtumien tukeminen teknisesti
- Säästösuunnitelman seuraaminen

Hallinto., Yleiskaavoitus., Asemakaavoitus., Kiinteistönmuodostus, Va

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 506	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-81 387	-83 243	-85 523	-86 058	-86 747
TOIMINTAKATE	-74 880	-83 243	-85 523	-86 058	-86 747
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 331	-9 330	-12 830	-12 830	-12 830
Poistot ja arvonalentumiset	-9 331	-9 330	-12 830	-12 830	-12 830
TILIKAUDEN TULOS	-84 211	-92 573	-98 353	-98 888	-99 577

5111-5154 Kuntatekniikan palvelut

Perustehtävä

Kuntatekniikan palvelut vastaa kunnan yleisten alueiden kunnossapidosta sekä huolehtii viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin- ja elinympäristön ylläpidosta ja luomisesta.

Menokohta sisältää:

- Puistot ja yleiset alueet
- Jätehuolto
- Maa- ja metsätilat

Toimintasuunnitelma

- Metsäomaisuuden hoito laaditun metsätaloussuunnitelman mukaisesti ja ottamalla huomioon talouden sopeuttamisohjelma
- Puistojen, yleisten alueiden ja kunnan omistamien kiinteistöjen osalta haittakasvien poistaminen Viuhka-hankkeen ohjeiden mukaisesti
- Edistetään kierrätystä tarjoamalla kuntalaisille muovinkeräystä.
- Säästösuunnitelman seuraaminen

Puistot ja torit., Hulevesi, Ongelmajätehuolto, Liikunta-alueet., Maa- ja

	Tilinpäätös 2024 + muutokset 2025	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	17 901	9 000	77 030	78 155	78 155
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-72 873	-227 707	-221 893	-222 072	-222 736
TOIMINTAKATE	-54 973	-218 707	-144 863	-143 917	-144 581
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 913	-30 835	-69 463	-69 463	-69 463
Poistot ja arvonalentumiset	-14 913	-30 835	-69 463	-69 463	-69 463
TILIKAUDEN TULOS	-69 886	-249 542	-214 325	-213 379	-214 043

5211–5212 Liikenneväylät

Perustehtävä

Menokohta sisältää:

- Kaavateiden hoito
- Yksityistiet

Toimintasuunnitelma

- Osallistuminen alueelliseen liikenneturvallisuustyön toimijamalliin
- Yksityisteiden kunnossapitoavustusten jakaminen
- Tiestön kunnon tarkkailu ja tienhoito
- Liikennemerkkien kunnosta sekä ajantasaisuudesta huolehtiminen
- Katuvalojen korjaus

Kaavatiet., Yksityistiet.

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	203	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-151 854	-160 574	-142 173	-142 588	-143 582
TOIMINTAKATE	-151 651	-160 574	-142 173	-142 588	-143 582
Suunnitelman mukaiset poistot	-82 342	-81 122	-87 180	-87 180	-87 180
Poistot ja arvonalentumiset	-82 342	-81 122	-87 180	-87 180	-87 180
TILIKAUDEN TULOS	-233 993	-241 696	-229 353	-229 768	-230 762

5511–5532 Viranomaispalvelut

Perustehtävä

Suorittaa maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristösuojelulain ja palo- ja pelastuslain mukaiset viranomaistehtävät.

Menokohta sisältää:

- Rakennustarkastus
- Ympäristönhoidon viranomaistehtävät
- Ympäristöterveydenhuollon tehtävät

Toimintasuunnitelma

- Ympäristösuojelulain määrittelemän jätevesien käsittelyjärjestelmien kunnostuksen seuranta
- Rakentamislupien määrä n. 60 kpl/v ja rakennusvalvontaan liittyvien ilmoitusten määrä n. 10 kpl/v
- Tarvittaessa uuden rakennusjärjestyksen päivittäminen kunnanvaltuustossa
- Ympäristöterveydenhuoltopalvelut ostetaan yhteistoiminta-alueelta, jossa Ylivieskan kaupunki on vastuukunta.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp 2024	Ta 2025	Ta 2026	Su 2027	Su 2028
Myönnettyt rakennus- ja toimenpideluvat	48	50	60	50	50
Ilmoitukset	2	10	10	10	10

Rakennusvalvonta, Ympäristönsuojelu, Ympäristöterveydenhuolto, F

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	21 586	14 150	29 385	29 636	29 636
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-227 072	-216 272	-238 193	-238 606	-241 721
TOIMINTAKATE	-205 485	-202 122	-208 808	-208 970	-212 085
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 818	-3 817	-3 943	-3 943	-3 943
Poistot ja arvonalentumiset	-3 818	-3 817	-3 943	-3 943	-3 943
TILIKAUDEN TULOS	-209 303	-205 939	-212 751	-212 913	-216 028

5590–6304 Tilapalvelut

Perustehtävä

Tilapalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan hallinnassa olevasta rakennusomaisuudesta sekä tarjota asiakkailleen rakennuttajapalveluja kustannustehokkaasti.

Asiakkaina ovat kunnan vuokra-asunnoissa asuvat, vuokrasuhteessa olevat yrittäjät, kunnan hallintokunnat sekä hyvinvointialue.

Menokohta sisältää:

- Kiinteistönhoito
- Puhtaanapitopalvelut (mm. piha-alueiden lumen auraus, hiekoitus ja harjaus)

Toimintasuunnitelma

- Laidunpuiston ja Mönkönvainion rivitalojen myyminen Alavieskan Asunnot Oy:lle. Myyntivoitto kirjataan pysyvien vastaavien luovutus -tilille.

- Kiinteistöjen kunnossapitoa tehostetaan ajastetuilla tehtävillä sähköisellä huoltokirjalla.
- Kiinteistöstrategian mukaiset korjaukset ja investoinnit sekä muut toimenpiteet rakennuksiin
- Sisäilman laadun aktiivinen seuranta yhtenäiskoululla ja kunnantalolla. Vaihdetaan seurantaohjelma samaan kiinteistönhoito-ohjelman kanssa.
- Vuokra-asuntojen käyttöasteen samalla tasalla pitäminen kuin v. 2025
- Karjapolun rivitalojen kunnostaminen
- Säästösuunnitelman seuraaminen

(sis. myös vuokra-asunnot)

Kiinteistötoimen hallinto., Niittypolku II, Karjapolku A-D, Kauhatie B,C,D,E

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 875 430	1 860 504	1 751 000	1 619 884	1 619 884
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 446 202	-1 452 961	-1 322 816	-1 325 766	-1 333 602
TOIMINTAKATE	429 228	407 543	428 184	294 118	286 282
Suunnitelman mukaiset poistot	-398 697	-380 506	-330 321	-330 321	-330 321
Poistot ja arvonalentumiset	-398 697	-380 506	-330 321	-330 321	-330 321
TILIKAUDEN TULOS	30 531	27 037	97 863	-36 203	-44 039

Perustehtävä

Turvata kuluttajien tarvitsema vesihuolto laadullisesti ja määrällisesti.

Menokohta sisältää:

- Vesilaitos
- Viemärlaitos

Toimintasuunnitelma

- Turvata kuntalaisten vesihuoltopalvelut
- Seurannan ja raportoinnin kehittäminen
- Vesi- ja viemärlaitoksen talouden tasapainotus
- Talousveden ja jäteveden toiminta-alueiden määrittelemisen loppuun saattaminen
- Vuotovesien vähentäminen
- Osallistua aktiivisesti alan tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin
- Nostaa vesihuoltolaitoksen osaamistasoa kouluttautumalla
- Säästösuunnitelman seuraaminen
- Päivittää talousveden valvontatutkimusohjelma
- Päivittää WSP/SSP- riskinarviointiohjelmat
- Päivittää varautumissuunnitelma
- Laatia omaisuudenhallintasuunnitelma

Vesilaitos., Viemärlaitos.

	Tilinpäätös 2024 + muutokset 2025	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	561 854	697 840	729 836	738 679	738 679
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-671 263	-590 184	-727 990	-729 707	-736 167
TOIMINTAKATE	-109 409	107 656	1 846	8 972	2 511
Suunnitelman mukaiset poistot	-38 053	-39 464	-38 626	-38 626	-38 626
Poistot ja arvonalentumiset	-38 053	-39 464	-38 626	-38 626	-38 626
TILIKAUDEN TULOS	-146 719	68 192	-36 480	-29 354	-35 815

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2024 + muutokset 2025	Talousarvio	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 483 481	2 581 494	2 587 251	2 466 354	2 466 354
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 650 651	-2 730 942	-2 738 588	-2 744 797	-2 764 556
TOIMINTAKATE	-167 170	-149 448	-151 337	-278 443	-298 202
Suunnitelman mukaiset poistot	-547 154	-545 074	-542 363	-542 363	-542 363
Poistot ja arvonalentumiset	-547 154	-545 074	-542 363	-542 363	-542 363
TILIKAUDEN TULOS	-713 581	-694 522	-693 399	-820 506	-840 265

INVESTOINTIOSA

Kunnanhallitus

Kiinteä omaisuus

Perustehtävä

Kiinteä omaisuus käsittää maa-alueiden sekä muiden kiinteistöjen oston sekä kiinteistöjen myynnin ja investointiavustukset eri yhteisöille.

Toimintasuunnitelma

- Asuntopolitiikan ja elinkeinopolitiikan mukaisesti varataan riittävästi rahaa maanhankintaan ja jatkossa tonttitarjontaan. Uusia omakotitontteja myydään arviolta 2 kpl.
- Liikuntapaikkojen investointiavustuksissa keskitytään yhdyslatu-hankkeen avustamiseen vuonna 2026. Yhdyslatu on tarkoitus tehdä keskustan ja Lumikurun välille yhteistyössä Alavieskan Viri ry:n kanssa.

Investointikohde	Kokonaiskust.	2026	2027	2028
Maan hankinta ja myynti				
Maa-alueet, hankinta	400 000 €	200 000 €	100 000 €	100 000 €
Maa-alueet, myynti	-45 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Investointiavustukset				
Investointiavustukset, liikuntapaikat	45 000 €	45 000 €	0 €	0 €
Kaavoitus				
Asemakaavoitus	40 000 €	10 000 €	15 000 €	15 000 €
Investointimenot yht.	485 000 €	255 000 €	115 000 €	115 000 €
Investointitulot yht.	-45 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Investoinnit netto yht.	440 000 €	240 000 €	100 000 €	100 000 €

Sijoitukset

Toimintasuunnitelma

- Kunta on perustanut tytäryhtiön Alavieskan Asunnot Oy:n, johon valtuuston hyväksymän asuntopolitiikan vuosille 2020–2025 mukaan siirretään vaiheittain kunnan nykyistä vuokra-asuntokantaa. Laidunpuiston ja Mönkönvainion rivitalojen myyntitulot kirjataan investointeihin.

- Kunta varautuu elinkeinopoliittisiin sijoituksiin ja elinkeinopolitiikan mukaisesti mahdollisesti tytäryhtiöihin. Alavieskan Kehityskeskus Oy:n sijoitetaan SVOP-pääomaa, jotta voidaan varautua elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin.
- Sijoitukset yhtiöihin tehdään osakepääomaan ja SVOP-rahastoon (sijoitetun vapaan omanpääoman rahastoon). Alavieskan Asunnot Oy:n ja Alavieskan Kehityskeskus Oy:n sijoitetaan yhteensä 300.000 €.

Investointikohde	Kokonaiskust.	2026	2027	2028
Osakkeet				
Osakeinvestoinnit tytäryhtiöihin	850 000 €	300 000 €	300 000 €	250 000 €
Investointimenot yht.	850 000 €	300 000 €	300 000 €	250 000 €
Investoinnit netto yht.	850 000 €	300 000 €	300 000 €	250 000 €

INVESTOINNIT KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

	Kokonaiskust.	2026	2027	2028
Investointimenot yht.	1 335 000 €	555 000 €	415 000 €	365 000 €
Investointitulot yht.	-45 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Investoinnit netto yht.	1 290 000 €	540 000 €	400 000 €	350 000 €

Tekninen lautakunta

Muut rakennusinvestoinnit

Perustehtävä

Kunnan omistamien kiinteistöjen pitäminen niiden käyttötarkoitusta vastaavassa ja lain edellyttämässä kunnossa sekä asuinviihtyvyyden parantaminen.

Toimintasuunnitelma

- Mönkönvainion rivitalojen myyminen Alavieskan Asunnot Oy:lle.
- Laidunpuiston rivitalojen myyminen Alavieskan Asunnot Oy:lle.
- Karjapolun rivitalojen kunnostaminen.
- Yhtenäiskoulun ja päiväkotikentän Keltasirkun alueen liikenneturvallisuuden parantaminen rakentamalla uusi pysäköintipaikka Keltasirkun työntekijöille ja saatto- ja noutoliikenteelle.

- Kunnanviraston peruskorjaukset saatetaan loppuun talousarviovuonna 2026. Peruskorjattavat tilat ovat eteinen, valtuustosali, kahvio, keskustoimisto ja kaksi työhuonetta.
- Koulun piha-alueelle toteutetaan vuosien 2026–2027 aikana viihtyisä ja virikkeellinen piha leikki- ja toimintovälinein. Ala-asteen pihalle rakennetaan runsaasti uusia leikkivälineitä ja yläasteen pihalle mm. monitoimiareena ja sulkapallokenttä.
- Yhtenäiskoulun rakennustekniset korjaukset kohdistuvat valaistuksen vaihtamiseen led-polttimoihin.

Investointikohde	Kokonaiskust	2026	2027	2028
Julkiset rakennukset				
Yhtenäiskoulun piha-alue	378 000 €	246 000 €	132 000 €	0 €
Kunnanviraston peruskorjaus	326 000 €	296 000 €	15 000 €	15 000 €
Yhtenäiskoulun sisätilojen korjaukset	175 000 €	15 000 €	70 000 €	90 000 €
Keltasirkku	95 000 €	35 000 €	60 000 €	0 €
Paloasema	15 000 €	0 €	15 000 €	0 €
Kirjasto	25 000 €	0 €	25 000 €	0 €
Asuinrakennukset				
Mönkönvainio, myynti	-338 295 €	-338 295 €	0 €	0 €
Laidunpuisto, myynti	-303 700 €	-303 700 €	0 €	0 €
Karjapolku	140 000 €	20 000 €	0 €	120 000 €
Koskenranta	25 000 €	0 €	25 000 €	0 €
Investointimenot yht.	1 179 000 €	612 000 €	342 000 €	225 000 €
Investointitulot yht.	-641 995 €	-641 995 €	0 €	0 €
Investoinnit netto yht.	537 005 €	-29 995 €	342 000 €	225 000 €

Julkinen käyttöomaisuus

Toimintasuunnitelma

- Jokiniituntien kevyenliikenteen väylän rakentaminen.
- Vanhakujan asfaltoinnilla saatetaan kunnostushanke loppuun.
- Sarparannan kevyen liikenteen väylä valaistaan.
- Taluskylälle suunnitellaan katuvalot.
- Rautiontien kevyen liikenteen väylästä laaditaan yleissuunnitelma.

- Liikuntapaikkojen investoinneissa keskitytään urheilu- ja virkistyspaikkojen kokonaisvaltaiseen suunnitelmallisuuteen perustamalla ohjausryhmä. Varataan määräraha mm. valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden investointeihin.
- Rakennusvalvonnan arkiston digitointi aloitetaan.

Investointikohde	Kokonaiskust	2026	2027	2028
Ohjelmistot				
Rakennusvalvonta, arkisto	30 000 €	10 000 €	20 000 €	0 €
Tiet ja kadut				
Jokiniituntien kevyen liikenteen väylä	860 000 €	860 000 €	0 €	0 €
Puustellintien kunnostus	240 000 €	0 €	120 000 €	120 000 €
Vanhakuja, asfaltointi	27 000 €	27 000 €	0 €	0 €
Vanhatie	140 000 €	0 €	20 000 €	120 000 €
Siltatie	70 000 €	0 €	70 000 €	0 €
Sarparannan pyörätien valaistus	25 000 €	25 000 €	0 €	0 €
Rautiontien kevyen liikenteen väylä	15 000 €	15 000 €	0 €	0 €
Taluskylän katuvalot	15 000 €	15 000 €	0 €	0 €
Investointimenot yht.	1 422 000 €	952 000 €	230 000 €	240 000 €
Investoinnit netto yht.	1 422 000 €	952 000 €	230 000 €	240 000 €

Investointikohde	Kokonaiskust	2026	2027	2028
Puistot ja liikuntapaikat				
Puistot ja liikuntapaikat	70 000 €	70 000 €	0 €	0 €
Torin alueen suunnittelu ja toteutus	40 000 €	0	15 000 €	25 000 €
Investointimenot yht.	110 000 €	70 000 e	15 000 €	25 000 €
Investoinnit netto yht.	110 000 €	70 000 e	15 000 €	25 000 €

Vesilaitos

Toimintasuunnitelma

- Viemäriverkoston saneerausta jatketaan tulevana vuosina v. 2023 tehdyn Vuotovesitutkimuksen pohjalta.
- Viemäriverkoston vuotojen etsintää jatketaan kuvaamalla viemäriverkostoa.
- Osallistutaan aktiivisesti alueellisiin vuotovesiselvityshankkeisiin.

- Talous- ja jäteveden automaatiota ja raportointia kehitetään edelleen siten, että seurattavuus ja ennakkointi paranee.
- Talousveden käyttöturvallisuutta parannetaan investoimalla riskienkartoituksessa löytyneisiin puutteisiin.

Investointikohde	Kokonaiskust	2026	2027	2028
Vesi- ja viemärilaitos				
Viemärilaitos	260 000 €	60 000 €	120 000 €	80 000 €
Vesilaitos	200 000 €	50 000 €	80 000 €	70 000 €
Hulevesi	40 000 €	0 €	20 000 €	20 000 €
Paineenkorottamo, Someronkylä	35 000 €	0 €	35 000 €	0 €
Kalusto				
Vesilaitoksen uusi auto	25 000 €	25 000 €	0 €	0 €
Investointimenot yht.	560 000 €	135 000 €	255 000 €	170 000 €
Investoinnit netto yht.	560 000 €	135 000 €	255 000 €	170 000 €

INVESTOINNIT TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	Kokonaiskust	2026	2027	2028
Investointimenot yht.	3 271 000 €	1 769 000 €	842 000 €	660 000 €
Investointitulot yht.	-641 995 €	-641 995 €	0 €	0 €
Investoinnit netto yht.	2 629 005 €	1 127 005 €	842 000 €	660 000 €

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investointimenot ja -tulot yhteensä

	Kokonaiskust	2026	2027	2028
Investointimenot yht.	4 606 000 €	2 324 000 €	1 257 000 €	1 025 000 €
Investointitulot yht.	-686 995 €	-656 995 €	-15 000 €	-15 000 €
Investoinnit netto yht.	3 919 005 €	1 667 005 €	1 242 000 €	1 010 000 €

TULOSLASKELMAOSA

700 KUNNANHALLITUS

7010	Verotulot
7020	Valtionosuudet

Tulot

Kunnan tulorahoitus muodostuu pääasiassa verotuloista ja valtionosuuksista. Valtionosuudet vähenivät vuonna 2026 verrattuna talousarviovuoteen 2025. Vuonna 2025 valtionosuudet lisääntyivät, kun TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle. Valtionosuusarvio vuodelle 2026 on laadittu kuntakohtaisen ennakkolaskelman mukaan. Lopulliset päätökset vuoden 2026 valtionosuusrahoituksesta saadaan joulukuun 2025 lopussa.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton ennustekehikon perusteella. Verotuloihin on ennakoitu kasvua tuleville vuosille lähinnä tuloveron ja kiinteistöverojen osalta. Talouden, asukasluvun ja työllisyyden kehitys vaikuttavat kunnan verotulokertymään.

Vuoden 2025 kunnassa sai lainvoiman kaksi tuulivoimapuistoa Hangaskurunkankaan ja Verkasalon tuulivoimapuistojen osayleiskaavat. Hankkeiden rakentumisesta kunnalla ei ole kuitenkaan tietoa, joten kiinteistöveron lisäystä ei tältä osia voida arvioida taloussuunnitelmakaudelle.

Valtionosuudet

	Tilinpäätös2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	1 897 021	2 168 679	2 119 075	2 086 681	2 026 681
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	1 701 924	1 775 889	1 779 479	1 774 001	1 770 000
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-461 572	-461 572	-481 937	-481 937	-481 937
5890 Verotulomenetysten kompensaati	524 724	339 768	358 305	383 018	383 018
Valtionosuudet	3 662 097	3 822 764	3 774 922	3 761 763	3 697 762

Verotulot

	Tilinpäätös2024	Talousarvio + muutokset 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
5000 Kunnan tulovero	3 807 342	3 886 000	4 028 000	4 052 000	4 210 000
5100 Kiinteistövero	831 615	826 000	823 000	823 000	823 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	227 818	225 000	254 000	269 000	282 000
Verotulot	4 866 775	4 937 000	5 105 000	5 144 000	5 315 000

7030, 7040 Rahoitustuotot ja kulut

Korkomenojen muutoksessa on huomioitu nykyinen korkotaso ja vuonna 2025 maaliskuussa alkaneet korkosuojauskset. Lainakanta on tällä hetkellä kokonaisuudessaan kuntatodistuksia. Lisäksi on arvioitu korkotuloja antolainoista ja korkosijoituksista.

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
6011 Korkotuotot antolain. tytäryht	64 826	85 000	40 273	100 000	90 000	90 000
6020 Korkotuotot sijoituksista ja t	0	10 000	0	0	0	0
6040 Muut korkotuotot	693	1 000	2 259	1 800	1 800	1 800
Korkotuotot	65 519	96 000	42 532	101 800	91 800	91 800
6100 Osinkotuotot ja osuuspääom	8 855	1 500	9 988	10 000	10 000	10 000
6125 Verotiliitysten korot ja korotu	105	0	42	100	100	100
6130 Viivästyskorkotuotot	3 821	0	1 208	800	800	800
6155 Arvopapereiden myyntivoitot	211 329	0	0	0	0	0
6165 Muut rahoitustuotot	64 013	1 000	60	200	200	200
Muut rahoitustuotot	288 122	2 500	11 298	11 100	11 100	11 100
6200 Korkokulut lainoista ulkopuo.	-431 576	-250 000	-224 938	-110 000	-100 000	-100 000
6299 Jaksotetut korot	109 138	0	0	0	0	0
Korkokulut	-322 439	-250 000	-224 938	-110 000	-100 000	-100 000
6325 Viivästyskorot ja korotukset	-142	-10	-8	-110	-110	-110
6345 Perimis- ja viivästyskulut.	-1 327	-1 000	-362	-1 000	-1 000	-1 000
6365 Arvonalentumiset vaihtuvien	0	-100	0	-100	-100	-100
6370 Arvonalentumiset pysyvien	-673	0	0	0	0	0
6380 Muut rahoituskulut	-95	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-2 237	-1 110	-370	-1 210	-1 210	-1 210
Rahoitustuotot ja -kulut	28 966	-152 610	-171 478	1 690	1 690	1 690

RAHOITUSOSA

900 Kunnanhallitus

9010 Ottolainat

Toimintamenot ja - tulot 1 000 euroina

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 479	2 000	2 500	1 000	500
Netto	1 479	2 000	2 500	1 000	500

Lainamäärä 12,0 milj. euroa € (31.12.2025)

Lainamäärä €/as 4 521 €

Kunnan lainakannan korkoriskiä voidaan suojata lisää uusilla taseen ulkopuolisilla koronvaihtosopimuksilla enintään 20 milj. euroa talousarviovuoden aikana. Suojauksella pyritään estämään lainakannan korkokustannusten nousu tai lukitsemaan saavutettu suojausten korkojen kassavirta. Korkosuojauksia voidaan myös vähentää talousarviovuoden aikana uusilla sopimuksilla tai sopimusten purkamisella, mikäli korkojen odotetaan laskevan.

Kunnan lainakanta lisääntyy talousarviossa 2026 vuoden aikana enintään 2,5 milj. euroa kuntatodistusten määrän muutoksella. Tarvittaessa kuntatodistuksia voi myös käyttää vuoden aikana maksuvalmiuden hallintaan ja kassavirtojen tasauksiin.

9020 Antolainat

Toimintamenot ja - tulot 1 000 euroina

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Menot	1420,0	1500,0	2000,0	500,0	500,0
Tulot	28,0	350,0	100,0	100,0	100,0
Netto	1392,0	1150,0	1900,0	400,0	400,0

*sisältää talousarvio muutoksen

Talousarviossa on varattu 2.000.000 euron kohdentamattomia pitkäaikaisia antolainoja mm. kunnan tytäryhtiöille, joista suurin osa menee Alavieskan asunnot Oy:lle. Lisäksi voidaan myöntää tytäryhtiöille lyhytaikaisia luottolimiittejä tai konsernitililimiittejä enintään 1.000.000 euroa talousarviovuoden aikana.

RAHOITUSLASKELMA VUOSILLE 2026-2028

€	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	1 614 013	885 357	935 469	878 479	894 759
Vuosikate +/-	1 614 013	885 357		878 479	894 759
Satunnaiset erät +/-					
Tulorahoituksen korjauserät +/-					
Investointien rahavirta	-858 593	-2 390 756	-1 667 005	-1 242 000	-1 010 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit -	-2 089 885	-2 795 800	-2 324 000	-1 257 000	-1 025 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	416 669	380 044		15 000	15 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot +	814 623	25 000	656 995		
Toiminnan ja investointien rahavirta	755 420	-1 505 399	-731 536	-363 521	-115 241
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	-1 391 525	-1 150 000	-1 900 000	-400 000	-400 000
Antolainasaamisten lisäykset -	-1 420 000	-1 500 000	-2 000 000	-500 000	-500 000
Antolainasaamisten vähennykset +	28 475	350 000	100 000	100 000	100 000
Lainakannanmuutokset	1 479 493	2 000 000	2 500 000	1 000 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -					
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	1 479 493	2 000 000	2 500 000	1 000 000	500 000
Muut maksuvalmiuteen vaikuttavat muutokset	-163 097				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-163 097				
Rahoituksen rahavirta	-75 129	850 000	600 000	600 000	100 000
Rahavarojen muutos	680 291	-655 399	-131 536	236 479	-15 241
Lainamäärän muutos	1 479 493	2 000 000	2 500 000	1 000 000	500 000
Lainamäärä	10 500 000	13 000 000	15 500 000	16 500 000	17 000 000
Lainamäärä €/as	4 353	5 343	6 426	6 841	7 048

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	558 184	556 776	450 275	577 145	585 802	585 802
3003 Sähkön myyntituotot	15 468	16 281	12 085	19 906	20 204	20 204
3007 Vesi- ja jätevesi (sis)	0	137 000	68 500	140 000	140 000	140 000
3016 Myyntituotot kunnilta	53 280	39 500	45 147	44 500	44 500	44 500
3018 Myyntituotot muilta	18 504	19 000	8 981	23 050	23 396	23 396
3019 Työpaikkaruokailu	50	0	0	0	0	0
3020 Sisäiset myyntituotot (sis)	3 639	0	0	0	0	0
3028 Ateriapalv myynti	118	0	0	0	0	0
3033 Muut myyntituotot	23 186	14 068	3 534	82 318	83 553	83 553
3100 Kotikuntakorvaukset	216 239	185 000	85 012	200 000	200 000	200 000
3132 Muut myyntituotot	2 400	0	1 200	0	0	0
Myyntituotot	891 067	967 625	674 733	1 086 919	1 097 455	1 097 455
3274 Kurssi- ja leirimaksut	542	1 700	0	1 500	1 523	1 523
3275 Päivähoitomaksut	37 903	46 600	26 443	49 000	49 000	49 000
3281 Tarkastus- ja valvontamaksut	300	150	0	150	150	150
3282 Maa-aineslupamaksut	7 857	5 000	6 071	6 000	6 000	6 000
3285 Autopaikkamaksut	2 685	3 163	3 205	1 877	1 877	1 877
3290 Suunnittelu ja mittaukset mak	6 200	0	0	6 500	6 500	6 500
3291 Rakennusvalv- ja tark.maksut	9 753	9 000	6 893	13 450	13 652	13 652
3292 Muut yhdyskuntapalvelumaksut	2 845	0	3 285	3 285	3 334	3 334
3297 Muut palvelumaksut	18 702	21 104	15 129	21 123	21 123	21 123
Maksutuotot	86 787	86 717	61 025	102 885	103 159	103 159
3300 Työllistämistuki	14 821	3 000	6 339	0	0	0
3315 Muut tuet ja avust. valtiolta	591 426	154 916	162 915	167 196	171 696	167 196
3325 Muut tuet ja avust. muilta.	85 092	42 100	70 373	5 000	5 000	5 000
3399 Aktivoidut tuet ja avustukset	-416 669	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	274 670	200 016	239 626	172 196	176 696	172 196
3400 Vuokratuotot maapohjasta	2 628	3 640	4 028	3 166	3 166	3 166
3410 Vuokratuotot rakennuksista	579 577	578 388	447 570	592 088	600 969	600 969
3420 Vuokratuotot huoneistoista	634 014	668 695	494 897	390 511	396 368	396 368
3440 Sisäiset vuokratuotot huon	15 845	22 171	15 868	16 285	16 285	16 285
3460 Sisäiset vuokratuotot (sis)	541 768	547 289	389 076	565 050	565 050	565 050
Asuntojen vuokrat	1 773 833	1 820 183	1 351 439	1 567 099	1 581 838	1 581 838
3515 Kirjaston myöhästymismak	1 348	500	765	1 400	1 421	1 421
3535 Pysyvien vastaavien luovutus	53 629	0	0	146 419	0	0
3545 Keskitetysti hoid.tehtäv (sis)	423 248	428 610	317 436	461 494	461 494	461 494
3555 Luontoistujen raha-arv (sis)	51 630	28 980	46 815	30 280	30 280	30 280
3560 Muut tuotot	7 438	2 065	9 318	1 765	1 791	1 791
3590 Perintämaksut	1 920	0	1 110	0	0	0
3599 Aktivoidut muut tuotot	-675	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	538 537	460 155	375 443	641 358	494 987	494 987
Muut toimintatuotot	2 312 370	2 280 338	1 726 882	2 208 457	2 076 825	2 076 825
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 564 895	3 534 696	2 702 267	3 570 457	3 454 135	3 449 635
4000 Vakinaisten viranhalt kk-palka	-1 861 132	-1 997 666	-1 395 404	-2 075 509	-2 057 020	-2 087 978
4005 Vakinaisten työsuht kk-palk	-1 043 106	-1 186 901	-877 351	-1 337 667	-1 325 237	-1 345 182
4010 Tunti- ja urakkapalkat	-100 073	-110 640	-42 799	0	0	0
4020 Sairaus- ja äitiyslomasij pal	-80 308	-91 043	-50 344	-47 097	-47 097	-47 568
4025 Tilapäisten työntekijöiden p	-555 678	-394 533	-494 260	-529 236	-530 236	-534 529
4030 Vuosiloma- ja muiden sij pa	-93 886	-50 814	-85 804	-29 167	-29 167	-29 458
4045 Työllistettyjen palkat	-40 523	-50 750	-22 435	-52 526	-52 526	-53 052
4051 Erilliskorvaukset	-79 104	-72 059	-61 572	-87 158	-87 158	-87 158
4075 Luottamushenkilöiden palkk	-51 160	-48 350	-46 755	-50 550	-51 250	-50 550

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
4080 Viranhalt. ja työntek. kokou	-11 090	-10 906	-9 615	-12 106	-12 106	-12 106
4082 Ansionmenetyskorvaukset	0	-270	0	-270	-270	-270
4084 Jaksotetut palkat	-31 347	-2 000	0	-2 000	-2 000	-2 000
4092 Muut palkkiot	0	0	-100	0	-3 200	0
4093 Aktivoidut palkat ja palkkiot	18 488	0	4 220	0	0	0
4094 Luontoisedut ateriat (sis)	-38 152	-28 500	-27 935	-29 800	-29 800	-29 800
4095 Luontoisedut muut (sis)	-13 478	-480	-18 880	-480	-480	-480
Palkat ja palkkiot	-3 980 546	-4 044 911	-3 129 033	-4 253 567	-4 227 547	-4 280 131
4100 KuEL-maksut	-533 155	-588 725	-421 521	-727 360	-727 960	-727 360
4110 Muut työeläkemaksut.	-286 496	-268 739	-193 381	-143 271	-143 271	-143 271
4130 Jaksotetut eläkekulut	-4 934	0	0	0	0	0
4135 Aktivoidut eläkekulut	3 122	0	664	0	0	0
Eläkekulut	-821 463	-857 464	-614 238	-870 631	-871 231	-870 631
4150 Kansaneläke- ja sairausvak.	-44 935	-69 977	-56 863	-80 392	-80 442	-80 392
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-23 514	-25 281	-15 168	-29 477	-29 515	-29 477
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-38 190	-33 815	-33 167	-13 611	-13 653	-13 611
4180 Muut sosiaalivakuutusmaks.	-1 110	0	-616	-1 276	-1 276	-1 276
4190 Jaksotetut sosiaalivakuutus	-3 402	0	0	0	0	0
4199 Aktivoidut sosiaalivakuutus	508	0	147	0	0	0
Muut henkilösivukulut	-110 644	-129 073	-105 667	-124 757	-124 887	-124 757
Henkilösivukulut	-932 107	-986 537	-719 905	-995 388	-996 118	-995 388
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	33 263	10 500	21 024	10 500	10 500	10 500
4240 Tapaturmakorvaukset	1 870	5 000	4 634	5 000	5 000	5 000
Henkilöstökorvaukset	35 133	15 500	25 659	15 500	15 500	15 500
Henkilöstökulut	-4 877 520	-5 015 948	-3 823 280	-5 233 455	-5 208 165	-5 260 018
4301 Palvelujen ostot kunnilta	-138 015	-358 116	-186 435	-177 766	-177 766	-177 766
4303 Palvelujen ostot muilta	-9 090	-20 314	-8 843	-22 998	-12 998	-12 998
4304 Kotikuntakorvaukset	-95 566	-50 000	-27 378	-50 000	-50 000	-50 000
4340 Toimisto- ja pankkipalvelut	-147 602	-125 961	-120 683	-144 404	-144 554	-146 570
4343 Painatukset ja ilmoitukset	-32 399	-26 258	-7 589	-17 922	-18 222	-18 191
4344 Posti- ja telepalvelut	-74 689	-67 265	-53 205	-52 079	-52 079	-52 860
4346 Vakuutukset	-30 450	-28 246	-27 802	-19 458	-19 458	-19 750
4348 Asiantuntijapalvelut	-585 863	-448 864	-342 382	-438 604	-438 207	-444 780
4349 Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-732 735	-781 133	-554 659	-702 929	-702 929	-713 473
4350 Rakenn al rakent ja kunnossap.	-1 350 837	-148 332	-1 119 448	-131 503	-131 503	-131 503
4355 Koneiden ja kal rakent ja kunn	-35 807	-31 867	-16 717	-26 377	-26 377	-26 377
4360 Työpuku- ja työkalukorvaukset	-702	-595	-480	-490	-490	-490
4409 Ateriapalvelut (sis)	-3 639	0	0	0	0	0
4410 Majointus- ja ravitsemispalvelu	-441 129	-480 406	-359 182	-514 406	-514 606	-522 122
4411 Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-413 432	-420 191	-309 334	-422 529	-422 729	-422 529
4412 Sosiaali- ja terveyspalvelut	-101 971	-91 016	-62 824	-92 745	-92 745	-92 745
4413 Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-31 437	-47 107	-30 490	-48 553	-48 553	-49 281
4414 Osuus verotuskustannuksiin	-26 193	-50 800	-18 218	-51 765	-51 765	-52 542
4415 Muut yhteistoimintaosuudet	-29 946	-68 824	-94 537	-245 799	-245 799	-249 486
4417 Kiinteistönhoidon ostopalvelut	0	-77	-285	0	0	0
4419 Kyyditykset	0	-500	0	-509	-509	-509
4422 ATK-palvelut	-31 487	-59 665	-27 992	-60 199	-60 199	-60 199
4425 Muut palvelut	-187 529	-151 186	-129 881	-159 644	-159 644	-159 644
4427 Keskitetysti hoid teht (sis)	-423 248	-428 610	-317 436	-461 494	-461 494	-461 494
4429 Hoitokulukorvaukset pph	-5 361	-3 400	-5 438	-5 500	-5 500	-5 500
4499 Aktivoidut palvelujen ostot	1 392 923	0	1 033 483	0	0	0
Palvelujen ostot	-3 536 204	-3 888 732	-2 787 756	-3 847 674	-3 838 128	-3 870 810
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-30 595	-38 161	-25 769	-37 285	-37 659	-37 884
4501 Kirjallisuus	-59 180	-69 768	-59 219	-70 960	-71 486	-72 100

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
4502 Kirjastoaineisto	-44 923	-46 603	-37 735	-47 488	-47 773	-48 251
4503 Elintarvikkeet	-22 505	-20 355	-13 837	-20 718	-20 842	-21 050
4504 Vaatteisto	-5 471	-4 123	-4 656	-4 473	-4 500	-4 545
4505 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-711	-1 030	-1 818	-1 036	-1 036	-1 046
4506 Kertakäyttöastiat	-333	-386	-213	-386	-386	-386
4511 Vesi (sis)	0	0	-68 500	-140 000	-140 000	-140 000
4512 Siivous- ja puhdistusaineet	-4 530	-684	-580	-991	-991	-991
4513 Poltto- ja voiteluaineet	-13 354	-5 893	-1 586	-7 741	-7 741	-7 741
4514 Lämmitys	-227 489	-223 035	-149 610	-198 540	-198 540	-198 540
4515 Sähkö	-221 124	-230 389	-124 111	-214 003	-214 003	-214 003
4516 Vesi	-55 659	-46 500	-40 613	-38 485	-38 485	-38 485
4517 Kalusto	-99 910	-103 353	-33 489	-74 571	-74 571	-74 571
4519 Veden osto (vesilaitos)	-175 282	-155 000	-139 466	-178 000	-178 000	-178 000
4520 Rakennusmateriaali	-172 917	-46 588	-71 212	-33 822	-33 822	-33 822
4521 ATK-tarvikkeet	-1 334	-1 524	-1 091	-1 553	-1 562	-1 562
4522 Kemikaalit	-1 874	-1 232	-387	-919	-919	-919
4523 Työaineet ja tarvikkeet	-14 686	-15 835	-12 930	-15 939	-15 939	-15 939
4524 Käsi- ja wc-paperit	-88	-57	-44	-58	-58	-58
4525 Jätesäkit	-119	-175	-122	-176	-176	-176
4526 Henkilöhygieniatuotteet	-819	-507	-250	-462	-462	-462
4530 Muu materiaali	-7 954	-10 151	-7 199	-10 198	-10 198	-10 300
4599 Aktivoidut aineet ja tarvikk.	159 116	0	30 642	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 001 741	-1 021 348	-763 795	-1 097 805	-1 099 150	-1 100 832
4700 Lasten kotihoidon tuki	-118 253	-100 000	-93 540	-100 000	-100 000	-100 000
4702 Yksityisen hoidon tuki	0	-1 600	0	-1 600	-1 600	-1 600
4703 Yksityisen hoid tuen kuntalisä	0	-900	0	-900	-900	-900
4704 Palvelusetelit/pvh	-85 817	-10 000	0	-10 000	-10 000	-10 000
4732 Muut avustukset kotitalouksill	-80 497	-250 000	-164 976	0	0	0
Avustukset kotitalouksille	-284 568	-362 500	-258 516	-112 500	-112 500	-112 500
4740 Avustukset yhteisöille	-70 380	-89 269	-56 970	-89 269	-89 269	-89 269
4741 Toiminta-avustus yhdist ja seu	4 484	-12 000	-2 110	-12 000	-12 000	-12 000
4742 Toiminta-avustus yksityisteill	-37 713	-32 400	-30 614	-32 400	-32 400	-32 400
4743 Toiminta-avustus metsäautoteil	-2 101	-4 140	-3 140	-4 230	-4 230	-4 230
4744 Yritystuki	-2 865	-15 000	-1 625	-15 000	-15 000	-15 000
4748 Kunnan rahoitusosuus työmarkki	0	0	0	-250 000	-250 000	-250 000
Avustukset yhteisöille	-108 575	-152 809	-94 458	-402 899	-402 899	-402 899
4799 Aktivoidut avustukset	9 762	0	0	0	0	0
Avustukset liikelaitoksille	9 762	0	0	0	0	0
Avustukset	-383 381	-515 309	-352 974	-515 399	-515 399	-515 399
4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat	-1 115	-605	-1 781	-1 815	-1 815	-1 815
4810 Rakenn ja huoneist vuokrat	-21 932	-28 000	-20 700	-28 000	-28 000	-28 000
4820 Yhtiövastikkeet	-31 438	-146 863	-134 432	-147 433	-147 433	-147 433
4830 Koneiden ja kaluston vuokra	-3 250	-1 975	-1 046	-775	-775	-775
4840 Leasingvuokrat	-27 296	-34 541	-17 439	-34 541	-34 541	-34 541
4860 Sisäinen vuokra rakennuks.	-514 844	-523 601	-371 309	-539 743	-539 743	-539 743
4870 Sisäiset vuokrat (sis)	-42 769	-45 859	-33 635	-41 592	-41 592	-41 592
4880 Muut vuokrat	0	-3 000	0	-3 000	-3 000	-3 000
4899 Aktivoidut vuokrat	267	0	99	0	0	0
Vuokrat	-642 378	-784 444	-580 243	-796 899	-796 899	-796 899
4900 Välilliset verot	-24 032	-1 465	-19 749	-1 415	-1 415	-1 415
4930 Edustus- ja kokouskulut	-387	-1 200	0	-1 200	-1 200	-1 200
4935 Jäsenmaksut	-5 605	-5 370	-5 256	-5 259	-5 259	-5 259
4945 Stipendit ja lahjoitukset	-1 045	-4 645	-1 645	-4 645	-4 645	-4 645
4950 Vahingonkorvaukset	-100	-900	29	-600	-600	-600

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
4971 Merkkipäivän muistam.	-4 129	-4 150	-3 495	-3 500	-3 500	-3 500
4986 Luottotappiot	-30 976	0	94	0	0	0
4990 Muut kulut	-11 323	-12 983	-4 933	-8 750	-8 750	-8 750
4994 OR Virhetili	0	0	-29	0	0	0
4999 Aktivoidut muut kulut	10 102	0	4 079	0	0	0
Muut toimintakulut	-67 495	-30 713	-30 905	-25 369	-25 369	-25 369
Muut toimintakulut	-709 873	-815 157	-611 148	-822 268	-822 268	-822 268
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-10 508 720	-11 256 493	-8 338 952	-11 516 601	-11 483 109	-11 569 328
TOIMINTAKATE	-6 943 825	-7 721 797	-5 636 686	-7 946 143	-8 028 975	-8 119 693
5000 Kunnan tulovero	3 807 342	3 886 000	2 918 500	4 028 000	4 052 000	4 210 000
5100 Kiinteistövero	831 615	826 000	719 490	823 000	823 000	823 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotost	227 818	225 000	194 848	254 000	269 000	282 000
Verotulot	4 866 775	4 937 000	3 832 838	5 105 000	5 144 000	5 315 000
5501 Kunnan peruspalv.valtionosuus	1 897 021	2 168 679	1 635 771	2 119 075	2 086 681	2 026 681
5502 Verotulojen valt.os. tasaus	1 701 924	1 775 889	1 321 101	1 779 479	1 774 001	1 770 000
5701 Opetus- ja kulttuuri muut	-461 572	-461 572	-361 476	-481 937	-481 937	-481 937
5890 Verotulomenetysten kompensaa	524 724	339 768	268 119	358 305	383 018	383 018
Valtionosuudet	3 662 097	3 822 764	2 863 515	3 774 922	3 761 763	3 697 762
6011 Korkotuotot antolain. tytäryht	64 826	85 000	40 273	100 000	90 000	90 000
6020 Korkotuotot sijoituksista ja t	0	10 000	0	0	0	0
6040 Muut korkotuotot	693	1 000	2 259	1 800	1 800	1 800
Korkotuotot	65 519	96 000	42 532	101 800	91 800	91 800
6100 Osinkotuotot ja osuuspääom	8 855	1 500	9 988	10 000	10 000	10 000
6125 Verotilitysten korot ja korotu	105	0	42	100	100	100
6130 Viivästyskorkotuotot	3 821	0	1 208	800	800	800
6155 Arvopapereiden myyntivoitot	211 329	0	0	0	0	0
6165 Muut rahoitustuotot	64 013	1 000	60	200	200	200
Muut rahoitustuotot	288 122	2 500	11 298	11 100	11 100	11 100
6200 Korkokulut lainoista ulkopuo.	-431 576	-250 000	-224 938	-110 000	-100 000	-100 000
6299 Jaksotetut korot	109 138	0	0	0	0	0
Korkokulut	-322 439	-250 000	-224 938	-110 000	-100 000	-100 000
6325 Viivästyskorot ja korotukset	-142	-10	-8	-110	-110	-110
6345 Perimis- ja viivästyskulut.	-1 327	-1 000	-362	-1 000	-1 000	-1 000
6365 Arvon alentumiset vaihtuvien	0	-100	0	-100	-100	-100
6370 Arvon alentumiset pysyvien	-673	0	0	0	0	0
6380 Muut rahoituskulut	-95	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-2 237	-1 110	-370	-1 210	-1 210	-1 210
Rahoitustuotot ja -kulut	28 966	-152 610	-171 478	1 690	1 690	1 690
VUOSIKATE	1 614 013	885 357	888 189	935 469	878 478	894 759
7120 Poistot muista pitkävaikut	-57 222	-67 580	-43 290	-61 219	-61 219	-61 219
7130 Poistot rakennuksista	-570 916	-571 211	-426 909	-524 532	-524 532	-524 532
7140 Poistot kiinteistä rakenteist	-152 129	-174 095	-118 737	-274 103	-264 103	-264 103
7150 Poistot koneista ja kalustos	-96 163	-67 113	-56 123	-41 140	-41 140	-41 140
Suunnitelman mukaiset poistot	-876 429	-879 999	-645 058	-900 994	-890 994	-890 994
Poistot ja arvonalentumiset	-876 429	-879 999	-645 058	-900 994	-890 994	-890 994
TILIKAUDEN TULOS	737 584	5 358	243 131	34 475	-12 515	3 765

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Käyttö vuoden alusta 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	737 584	5 358	243 131	34 475	-12 515	3 765

ALAVIESKAN KUNNAN TUOSLASKELMA VUOSILLE 2026-2028

€	TP2024		TA2025		TA2026		TS2027		TS2028	
Toimintatulot										
Myyntitulot	887 428		830 625		946 919		957 455		957 455	
Maksutulot	86 787		86 717		102 885		103 159		103 159	
Tuet ja avustukset	274 670		200 016		172 196		176 696		172 196	
Muut tulot	1 279 880	2 528 765	1 253 288	2 370 646	1 135 348	2 357 348	1 003 716	2 241 026	1 003 716	2 236 526
Toimintamenot										
Henkilöstömenot	-4 825 891		-4 986 968		-5 203 174		-5 177 884		-5 229 739,00	
Palvelujen ostot	-3 109 316		-3323121		-3 386 180		-3 376 634		-3 409 316,00	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 001 741		-1 021 348		-957 805		-959 150		-960 832,00	
Avustukset	-383 381		-515 309		-515 399		-515 399		-515 399,00	
Muut menot	-152 260	-9 472 589	-245 697	-10 092 443	-240 933	-10 303 491	-240 933	-10 270 000	-240 933,00	-10 356 219
Toimintakate	-6 943 824		-7 721 797		-7 946 143		-8 028 974		-8 119 693	
Verotulot	4 866 775		4 937 000		5 105 000		5 144 000		5 315 000	
Valtionosuudet	3 662 097		3 822 764		3 774 922		3 761 763		3 697 762	
Rahoitustulot ja -menot										
Korkotulot	65 519		96 000		101 800		91 800		91 800	
Muut rahoitustulot	288 122		2 500		11 100		11 100		11 100	
Korkomenot	-322 439		-250 000		-110 000		-100 000		-100 000	
Muut rahoitusmenot	-2 237		-1 110		-1 210		-1 210		-1 210	
Vuosikate	1 614 013		885 357		935 469		878 479		894 759	
Suunnitelmapoistot	-876 429		-879 999		-900 994		-890 994		-890 994	
Satunnaiset tulot ja menot										
Satunnaiset tulot										
Satunnaiset menot										
Tilikauden tulos	737 584		5 358		34 475		-12 515		3 765	
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)										
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)										
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)										
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	737 584		5 358		34 475		-12 515		3 765	
Vuosikate %	14,60		7,95		8,32		7,88		7,95	
Vuosikate verorahoituksesta %	18,92		10,11		10,53		9,86		9,93	
Vuosikate €/asukas	669		367		388		364		371	